

VENDIM

Nr.82, Datë 26.05.2017_

MBI

**CERTIFIKIMIN PARAPRAK TË SHOQËRISË “OPERATORI I
KOMBINUAR I GAZIT NATYROR” ALBGAZ SH.A.**

Në mbështetje të neneve 37, 50, 59, 68, dhe 80 të ligjit nr.102/2015, “Për sektorin e gazit natyror”, vendimit të Këshillit Ministerial nr. D/2011/02/MC-EnC, Traktatit të Komunitetit të Energjisë, të ratifikuar me ligjin nr. 9501, datë 3.4.2006, si dhe neneve 6, 7, 8, 9, 10, 11 të rregullave “Për certifikimin e Operatorit të Kombinuar për gazin natyror”, miratuar me vendimin nr.100, datë 05.08.2015 të Bordit të ERE dhe ndryshuar me vendimin nr.129, datë 31.10.2015, si dhe nenit 15, të rregullores “Për organizimin, funksionimin dhe procedurat e ERE-s”, miratuar me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 96, datë 17.6.2016,

Duke konsideruar se:

- Ligji nr. 102/2015 “Për sektorin e gazit natyror” është përafuar plotësisht me direktivën 2009/73/KE, të Parlamentit Evropian dhe Këshillit, datë 13 korrik 2009, “Mbi rregullat e përbashkëta për tregun e brendshëm të gazit natyror”, përfshirë kërkesat e parashikuara për certifikimin e operatorëve të sistemit të transmetimit”;

- Në bazë të nenit 80, të ligjit nr.102/2015, “Për sektorin e gazit natyror”, Operatori i Kombinuar ushtron veprimtarinë e tij i ndarë nga veprimtaritë e tjera në Sektorin e Naftës dhe Gazit, si prodhimi, tregtimi dhe furnizimi me gaz natyror, në përputhje me parimet dhe kërkesat e përcaktuara në këtë ligj.

- Në nenet 37, 50, 59, 68, dhe 80, të ligjit nr.102/2015, “Për sektorin e gazit natyror”, përcaktohet se, para se të licenohet për kryerjen e veprimtarisë së operimit të sistemit të transmetimit, Operatori i Kombinuar duhet të certifikohet sipas procedurës së përcaktuar në këto nene. ERE përcakton kërkesat për aplikim për certifikim të Operatorit të Kombinuar, përfshirë dokumentacionin e nevojshëm që provon përmbushjen e kushteve, sipas neneve 37, 50, 59, 68, dhe 80 të këtij ligji. Aplikimi për certifikim paraqitet nga Operatorit i Kombinuar, në përputhje me kërkesat

e miratuara nga ERE. Në këto nene përcaktohet, gjithashtu, se:

- ERE merr një vendim lidhur me certifikimin e Operatorit të Sistemit të Transmetimit brenda 4 muajve nga data e aplikimit dhe dorëzimit të të gjithë dokumentacionit dhe informacionit të kërkuar.

- ERE mund të kërkojë nga Operatorit i Kombinuar çdo informacion të nevojshëm për përmbushjen e këtij detyrimi.

- ERE njofton Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë për certifikimin paraprak të Operatorit të Sistemit të Transmetimit dhe merr vendim final brenda 2 muajve nga data e marrjes së opinionit të Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë, duke marrë në konsideratë rekomandimet e tij.

- Nëse vendimi përfundimtar i ERE-s është i ndryshëm nga opinioni i Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë, ERE duhet të publikojë dhe të arsyetojë shkaqet e mospranimit të tyre, duke informuar Sekretariatit për këtë vendim.

- ERE monitoron përputhshmërinë e veprimtarisë së Operatorit të Sistemit të Transmetimit me kërkesat e përcaktuara në ligjin nr.102/2015 “Për sektorin e gazit natyror”.

- Në bazë të nenit 36, pikat 2, 3, 4, 5, 6, të ligjit nr.102/2015, “Për sektorin e gazit natyror”, përcaktohet se: i njëjti person ose të njëjtët persona nuk kanë të drejtë që në të njëjtën kohë:

a) të ushtrojnë kontroll mbi vendimmarrjen në mënyrë të drejtpërdrejtë ose të tërthortë mbi një të licencuar, që kryen ndonjë nga veprimtaritë e prodhimit apo furnizimit të gazit natyror e të energjisë elektrike, dhe të ushtrojnë kontroll mbi vendimmarrjen ose ndonjë të drejtë tjetër ndaj Operatorit të Sistemit të Transmetimit apo rrjetit të transmetimit;

b) të ushtrojnë kontroll mbi vendimmarrjen në mënyrë të drejtpërdrejtë ose të tërthortë mbi Operatorin e Sistemit të Transmetimit ose mbi rrjetin e transmetimit dhe të ushtrojnë kontroll mbi vendimmarrjen apo të ushtrojnë ndonjë të drejtë mbi një të licencuar që kryen ndonjë nga veprimtaritë e prodhimit apo furnizimit të gazit natyror dhe të energjisë elektrike;

c) të emërojnë anëtarët e këshillit mbikëqyrës, bordit drejtues ose organeve që përfaqësojnë ligjërisht Operatorin e Sistemit të Transmetimit apo rrjetin e transmetimit dhe, në mënyrë të drejtpërdrejtë ose të tërthortë, të ushtrojnë kontroll mbi vendimmarrjen apo ndonjë të drejtë mbi një të licencuar që kryen ndonjë nga veprimtaritë e prodhimit apo furnizimit të gazit natyror dhe të energjisë elektrike;

ç) të jenë anëtarë të Këshillit Mbikëqyrës, Bordit Drejtues ose organeve të tjera që përfaqësojnë të licencuarin pranë të licencuarve që kryejnë veprimtarinë e

prodhimit ose furnizimit të energjisë elektrike e të gazit natyror dhe veprimtarinë e Operatorit të Sistemit të Transmetimit ose rrjetit të transmetimit.

3. Ndalimet e parashikuara në shkronjat “a”, “b” dhe “c”, të pikës 2, të këtij neni, zbatohen në mënyrë të veçantë për:

- a) kompetencën për të ushtruar të drejtën e votës;
- b) kompetencën për të emëruar anëtarët e këshillit mbikëqyrës, bordit drejtues ose organeve që përfaqësojnë të licencuarin;
- c) të drejtën e mbajtjes së një pjese të shumicës së aksioneve.

4. Detyrimi i parashikuar në pikën 2, të këtij neni, konsiderohet se është përmbushur nëse dy ose më shumë shoqëri, të cilat kanë rrjetet e tyre të transmetimit, kanë krijuar një sipërmarrje të përbashkët, e cila vepron si një operator i sistemit të transmetimit në dy ose më shumë shtete. Asnjë shoqëri tjetër nuk mund të jetë pjesë e kësaj sipërmarrjeje të përbashkët, përveç rastit kur shoqëria është përcaktuar si operator i pavarur i sistemit të transmetimit dhe është certifikuar sipas kushteve të përcaktuara në këtë ligj.

5. Kur personi i përmendur në pikën 2, të këtij neni, është një organ publik që kontrollohet nga shteti, atëherë dy organe të veçanta publike që ushtrojnë kontroll, njëri mbi Operatorin e Sistemit të Transmetimit ose mbi rrjetin e transmetimit dhe tjetri mbi të licencuarin që kryen funksionin e prodhimit ose të furnizimit të gazit natyror e të energjisë elektrike, do të konsiderohen sikur nuk janë i njëjti person.

6. Operatori i Kombinuar, i cili ka qënë pjesë e një shoqërie të integruar vertikalisht, në përputhje me kërkesat e këtij ligji, merr masat që të mos përhapë apo të mos transferojë informacione të ndjeshme tregtare te njësitë e tjera të shoqërisë së mëparshme të integruar vertikalisht, që kryejnë ndonjë nga veprimtaritë e prodhimit apo furnizimit të gazit natyror dhe të energjisë elektrike.

- Neni 36 i ligjit: Kur personi i përmendur në paragrafin me sipër, është një organ publik që kontrollohet nga shteti, atëherë dy organe të veçanta publike që ushtrojnë kontroll, njëri mbi Operatorin e Sistemit të Transmetimit ose mbi rrjetin e transmetimit dhe tjetri mbi të licencuarin që kryen funksionin e prodhimit ose të furnizimit të gazit natyror, do të konsiderohen sikur nuk janë i njëjti person.

- Neni 35, i ligjit nr. 102/2015, “Për sektorin e gazit natyror” kërkon që Operatori I Kombinuar të funksionojë si person juridik i licencuar për kryerjen e veprimtarisë së transmetimit të gazit natyror, i cili ka në pronësi sistemin e transmetimit dhe respekton parimin e pavarësisë, të përcaktuar në nenin 36 të ligjit siç cituar më sipër.

Sa më sipër, përmbush kriteret lidhur me themelimin e operatorit në një nga format ligjore të parashikuara dhe mos krijimin e konfuzionit në lidhje me identitetin e tij, i cili duhet të jetë qartësisht i dallueshëm nga i ndërmarrjeve të tjera,

- Neni 41 i ligjit nr. 102/2015 “Për sektorin e gazit natyror”, ka përcaktuar përgjegjësitë e Operatorit të Sistemit të Transmetimit në përputhje me detyrat e përcaktuara në ligj.

- Në çdo rast, bazuar në nenin 39 të ligjit nr.102/2015, “Për sektorin e gazit natyror” dhe në përputhje me nenin 4 të rregullores “Rregullat për certifikimin e Operatorit të Sistemit të Transmetimit për gazin natyror”, miratuar me vendimin nr. 100, datë 05.08.2015 dhe ndryshuar me vendimin nr.129, datë 31.10.2015, ERE monitoron përputhshmërinë e veprimtarisë së Operatorit të Sistemit të Transmetimit të Gazit natyror dhe rishikon procedurën e certifikimit.

Duke konsideruar se:

- Në përputhje me sa përcaktuar në nenin 2, 5, 6, dhe 7 të rregullores miratuar me vendimin nr.100, datë 05.08.2015 dhe ndryshuar me vendimin nr.129, datë 31.10.2015”, ku përcaktohet se ndër kriteret që duhet të përmbushen nga aplikuesi për të mundur vendimmarrjen dhe certifikimin e tij nga rregullatori konsiston në:

- Personi juridik që ka pronësinë mbi Operatorin e Sistemit të Transmetimit të gazit natyror nuk duhet të ketë të drejta kontrolli të drejtpërdrejtë apo të tërthortë në aktivitetet e tjera;

- Në nenin 7 të rregullores së sipërcituar, përcaktohet se, në vijim të zbatimit të të gjitha kërkesave për ndarjen e aktivitetit të operatorit të sistemit të transmetimit të gazit natyror, shoqëria aplikuese duhet të njoftojë ERE me shkrim dhe duhet të paraqesë:

- kërkesën me shkrim për certifikimin e operatorit të sistemit të transmetimit të gazit natyror;

- dokumentat, të dhënat dhe informacionet e përmendura në Kapitullin III të Rregullores; dhe

- pyetësorin e plotësuar për certifikimin e operatorit të sistemit të transmetimit të gazit natyror, sipas modelit të dhënë në Shtojcën e kësaj Rregulloreje, përveç rasteve kur kompania që ka paraqitur kërkesën është e përjashtuar, vendimi i përjashtimit të të cilit parashikon kushtet dhe kërkesat për ndarjen e aktivitetit. Kërkesa për certifikim si operator i sistemit të transmetimit duhet të paraqitet dhe po ashtu procedurat përkatëse të certifikimit duhet të kryhen në mënyrë të pavarur nga licensimi i operatorit të sistemit të transmetimit.

- Certifikimi i Operatorit të Sistemit të Transmetimit të gazit natyror kryhet vetëm një herë ose në të kundërt rishikohet nëse janë kryer ndryshime thelbësore në lidhje me kontrollin e Operatorit të Sistemit të Transmetimit të gazit natyror ose zotëruesin e Operatorit të Sistemit të Transmetimit të

gazit natyror të certifikuar më parë apo nëse kanë ndodhur apo parashikohet të ndodhin ndryshime të cilat çënojnë përmbushjen e kritereve të përcaktuara në këto rregulla.

- Në nenin 8 të “Rregullave për certifikimin e Operatorit të Sistemit të Transmetimit për gazin natyror” miratuar me vendimin nr. 100, datë 05.08.2015 dhe ndryshuar me vendimin nr.129, datë 31.10.2015, janë përcaktuar të dhënat, dokumentat, dhe informacionin mbështetës që të përmbushen nga aplikuesi për të mundësuar vendimmarrjen dhe certifikimin. Në nenin 11, përcaktohet se ERE do të certifikojë operatorin e sistemit të transmetimit të gazit natyror, bazuar në procedurat e vendosura në këtë rregullore.

Referuar “Rregullave për certifikimin e Operatorit të Sistemit të Transmetimit për gazin natyror” miratuar me vendimin nr.100, datë 05.08.2015 dhe ndryshuar me vendimin nr.129, datë 31.10.2015”, pjesa shtojca, aplikuesi duhet të plotësojë Pyetësin Për certifikimin e Operatorit të Kombinuar për gazin natyror, sipas modelit të dhënë në shtojcën e kësaj rregulloreje.

- Paraqitja e aplikimit

- Siç cituar më sipër, Shoqëria Operatori i Kombinuar i Gazit natyror Albgaz sh.a., me shkresën nr. 3 prot, datë 20.02.2017, regjistruar në ERE me nr. 166 prot, datë 20.02.2017, ka paraqitur kërkesën, për certifikimin në aktivitetin si Operator i Kombinuar, bazuar në nenet 37, 50, 59, 68, dhe 80, të ligjit nr.102/2015, “Për sektorin e gazit natyror”.

- Kjo kërkesë është shoqëruar me informacionin e nevojshëm, të përcaktuar në “Rregullat për certifikimin e Operatorit të Sistemit të Transmetimit për gazin natyror” miratuar me vendimin nr. 100, datë 05.08.2015 dhe ndryshuar me vendimin nr. 129, datë 31.10.2015”, si dhe pikës 7, të VKM-së nr.848, datë 7.12.2016, “Për krijimin e shoqërisë Albgaz Sha dhe përcaktimin e autoritetit publik që përfaqëson shtetin si pronar të shoqërive të sektorit të gazit natyror”, e cila përcakton se: *menjëherë mbas hyrjes në fuqi të këtij vendimi Albgaz sh.a., aplikon në ERE për certifikim në bazë të neneve 37, 50, 59, 68, dhe 80 të ligjit nr.102/2015.*

- Për qëllime të këtij aplikimi, ALBGAZ sh.a., ka depozituar në ERE, dokumentacionin e listuar sa më poshtë:

- Formularin ku identifikohen dokumentet e kërkuara në aktet nënligjore të ERE-s.

- Deklarata e administratorit të Albgaz sh.a. dhe Drejtorit të Shërbimeve Mbështetëse sipas nenit 8 të rregullores së Miratuar me vendimin nr. 100, datë 05.08.2015 dhe ndryshuar me vendimin nr. 129, datë 31.10.2015.

- Ky aplikim është shoqëruar me dokumentacionin e parashikuar në nenin 8 dhe pjesën Shtojca të rregullave miratuar me vendimin nr. 100, datë 05.08.2015 dhe ndryshuar me vendimin nr. 129, datë 31.10.2015, .

- Aplikuesi ka dhënë informacion të plotë mbi emrin e kompanisë, regjistrimin si person juridik, si dhe të dhënat në lidhje me identifikimin e tij si subjekt juridik pranë organeve tatimore (NUIS), të dhëna mbi kapitalin dhe aksionarin e vetëm të saj, vlerën nominale, të dhënat e kontaktit, Adresa; përfaqësuesin e kompanisë në marrëdhëniet me të tretë etj. Referuar sa më sipër, rezulton i paraqitur në përputhje me Rregulloren, informacioni i përgjithshëm i kërkuar.

- Referuar pikës II, në pjesën shtojca, aplikuesi ka plotësuar formularin e ndarjes së pronësisë (Ownership Unbundling).

Në bazë të neneve 37, 50, 59, 68, dhe 80, të ligjit nr. 102/2015, “Për sektorin e gazit natyror”, Operatori i Kombinuar ushtron veprimtarinë e tij i ndarë nga veprimtaritë e tjera në sektorin e gazit natyror, që nuk lidhen me operimin e sistemeve të transmetimit dhe shpërndarjes të impianteve të GNL dhe impianteve të depozitimit.

Për sa përcahtuar në pikën 3, të VKM-së nr.848, datë 7.12.2016, “Për krijimin e shoqërisë Albغاز Sha dhe përcaktimin e autoritetit publik që përfaqëson shtetin si pronar të shoqërive të sektorit të gazit natyror”, tanimë rezulton aksioner i vetëm i Albغاز sh.a. me kapital 100% shtetëror MZHETS (Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Turizmit, Tregtisë dhe Sipërmarrjes).

Gjithashtu, në pikën 5, të VKM-së nr. 848, datë 7.12.2016, është përcaktuar se:
Autoriteti publik që përfaqëson shtetin si pronar të aksioneve të shoqërisë Albpetrol sh.a. është Ministria e Energjisë dhe Industrisë.

Në vijim në pikën 6 të VKM-së nr. 848, datë 7.12.2016, është përcaktuar se:
“Ministri i Energjisë dhe Industrisë dhe Ministri i Zhvillimit Ekonomik, Turizmit, Tregtisë dhe Sipërmarrjes emërojnë anëtarët e këshillave mbikëqyrës të shoqërive të Albغاز Sh.a dhe Albpetrol Sh.a brenda tridhjetë ditëve nga hyrja në fuqi e këtij vendimi duke zbatuar kufizimet e përcaktuara në ligjin nr. 102/2015 “Për sektorin e gazit natyror”.

VKM 848 ,date 7.12.2016 parashikon se fusha e të drejtave që Ministria e Energjisë dhe Industrisë ka mbi shoqërinë abgaz sh.a. shtrihet për aq sa përputhet me parashikimet e ligjit nr. 102/2015, "Per Sektorin e Gazit natyrorAlbغازdhe fushën e saj të përgjegjësisë shtetërore.

Pra, Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Turizmit, Tregtisë dhe Sipërmarrjes ushtron kontroll të drejtpërdrejtë në cilësinë e pronarit për Albغاز sh.a.

Ministria e Energjisë dhe Industrisë ushtron kontroll të drejtpërdrejtë në cilësinë e pronarit për Albpetrol sh.a. Nga sa më sipër, si dhe duke qenë se aktivitetet e

prodhimit dhe transmetimit të gazit natyror zhvillohen nga subjekte të organizuara në formën e shoqërive tregtare (shoqëri aksionare shtetërore), autoritetet e përmendura me lartë, kryejnë funksionin e Asamblesë së Aksionerëve për shoqëritë respektive, duke marrë çdo vendim që ka në kompetencë Asambleja e Aksionerëve në një shoqëri anonime sipas parashikimeve të ligjit nr.9901, datë 14.4.2008, “Për tregtarët dhe shoqëritë tregtare”, të ndryshuar.

Ministria e Energjisë dhe Industrisë dhe Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Turizmit, Tregtisë dhe Sipërmarrjes janë dy organet të larta të administratës shtetërore të organizuara sipas ligjit nr.90/2012, “Për organizimin dhe funksionimin e administratës shtetërore”.

Ligji nr.90/2012, “Për organizimin dhe funksionimin e administratës shtetërore” rregullon organizimin dhe funksionimin e administratës shtetërore nën përgjegjësinë e Këshillit të Ministrave, nëpërmjet përcaktimit të kritereve për krijimin dhe funksionimin e institucioneve shtetërore.

Në nenin 4, “*Organet dhe institucionet e administratës shtetërore*“ është përcaktuar se:

1. Kryeministri dhe ministrat janë organet e larta të administratës shtetërore. Ata drejtojnë dhe mbikëqyrin administratën shtetërore brenda fushës përkatëse të veprimtarisë shtetërore.

2. Administrata shtetërore përbëhet nga këto institucione:

a) Kryeministria;

b) Ministrinë;

Institucionet në varësi të Kryeministrit ose të ministrave;

ç) njësitë e drejtpërdrejta të ofrimit të shërbimeve;

d) agjencitë autonome;

dh) administrata e prefektit.

Marrëdhëniet midis ministrive dhe Këshillit të Ministrave , përcaktohen në nenin 5, ministrinë si më poshtë:

1. Çdo ministri drejtohet dhe përfaqësohet nga ministri, në vazhdim ministri përgjegjës. Ministri është përgjegjës përpara Këshillit të Ministrave dhe Kuvendit për tërësinë e veprimtarisë së ministrisë, institucioneve të varësisë dhe agjencive autonome, më poshtë “sistem ministror”, brenda fushës përkatëse të veprimtarisë shtetërore.

2. Këshilli i Ministrave, me propozimin e Kryeministrit, përcakton fushën e veprimtarisë shtetërore në përgjegjësinë e çdo ministrie, në vazhdim “fusha e përgjegjësisë shtetërore”.

3. Ministria kryen të gjitha funksionet administrative brenda fushës përkatëse të përgjegjësisë shtetërore, përveç atyre që u delegohen shprehimisht institucioneve të varësisë apo u ngarkohen me ligj agjencive autonome.

Pra, sa më sipër, secila prej ministrive kryen të gjitha funksionet administrative brenda fushës përkatëse të përgjegjësisë shtetërore. Fusha përkatëse e përgjegjësisë për Ministrinë e Energjisë dhe Industrisë është përcaktuar në vendimin nr. 833, datë 18.9.2013, të Këshillit të Ministrave, “Për përcaktimin e fushës së përgjegjësisë shtetërore të Ministrisë së Energjisë dhe Industrisë” dhe konkretisht:

II. Ministria e Energjisë dhe Industrisë harton dhe zbaton politika që synojnë garantimin e furnizimit me energji të vendit, shfrytëzimin e burimeve energjetike e minerare në funksion të zhvillimit të qëndrueshëm ekonomik dhe dobishmërisë publike, si dhe nxitjen e zhvillimit industrial me standarde sa më miqësore për mjedisin.

III. Ministria e Energjisë dhe Industrisë ushtron veprimtarinë e saj në këto fusha përgjegjësie shtetërore, në përputhje me legjislacionin përkatës:

1. Sektorin e gazit natyror;
2. Sektorin e hidrokarbureve (naftë dhe gaz);
3. Sektorin e minierave dhe gjeologjisë;
4. Sektorin e industrisë joushqimore.

Legjislacioni përkatës në bazë të të cilit ushtron veprimtarinë e saj Ministria e Energjisë dhe Industrisë në sektorin e gazit natyror është ligji nr.102/2015, “Për sektorin e gazit natyror” dhe aktet nënligjore të dala në zbatim të tij.

Konkretisht roli i Ministrisë së Energjisë dhe Industrisë në raport me Albgaz sh.a. është i përcaktuar në nenet si më poshtë të ligjit nr. 102/2015, “Për sektorin e gazit natyror”;

Në nenin 5 “Politikat e sektorit të gazit natyror”

1. Këshilli i Ministrave është përgjegjës për politikat e përgjithshme të zhvillimit të sektorit të gazit natyror të Shqipërisë, në përputhje me politikat e zhvillimit ekonomik dhe sektorët e tjerë të vendit.

2. Ministria përgjegjëse për energjinë:

- a) është institucioni përgjegjës për hartimin e politikave të zhvillimit të sektorit të gazit natyror;
- b) harton dhe përditëson Strategjinë Kombëtare të Energjisë, e cila miratohet nga Këshilli i Ministrave;
- c) grumbullon dhe përpunon të dhënat dhe informacionet mbi bilancin e energjisë në nivel kombëtar, përfshirë edhe sektorin e gazit.

Në kryerjen e përgjegjësisë, sipas këtij ligji, ministria këshillohet me autoritetet e tjera shtetërore të sektorit të energjisë, ERE-n, pjesëmarrësit në sektorin e gazit natyror, si dhe me grupet e interesit.

Ministria zhvillon politika dhe programe për:

- a) zbatimin e objektivave dhe të politikave energjetike në sektorin e gazit natyror;
- b) nxitjen e investimeve në sektorin e gazit natyror, përfshirë edhe lehtësitë e mundshme fiskale;
- c) marrjen e masave të mbrojtjes së mjedisit në sektorin e gazit natyror;
- ç) garantimin e zhvillimit të sigurt dhe të qëndrueshëm të rrjeteve e të instalimeve të tjera të infrastrukturës së gazit natyror;
- d) harmonizimin me standardet dhe rregulloret e Bashkimit European në këtë sektor dhe sigurimin e ndërveprimit të sistemeve të gazit natyror të Republikës së Shqipërisë me sistemet rajonale dhe ato europiane;dh) zhvillimin e programeve për mbrojtjen e klientëve në nevojë, në bashkëpunim me autoritetet dhe institucionet e tjera shtetërore;
- e) sigurimin e një zhvillimi të qëndrueshëm e të sigurt të sektorit të gazit natyror.

Ministri, në përputhje me kushtet dhe procedurat e përcaktuara me vendim të Këshillit të Ministrave, jep certifikatat profesionale për specialistët që kryejnë veprimtari studimore-projektuese dhe zbatuese në fushat e përcaktuara me këtë ligj, si dhe në fushat e kërkimit, të prodhimit, të përpunimit, të transportimit, të depozitimit e të tregtimit të hidrokarbureve në tërësi. Për të ushtruar veprimtarinë studimore-projektuese, personat fizikë ose juridikë, duhet të pajisen me licencë në kategorinë IV.4.B, sipas ligjit nr. 10 081, datë 23.2.2009, “Për licencat, autorizimet dhe lejet në Republikën e Shqipërisë”.

Në nenin 6 të ligjit nr.102/2015 “Për sektorin e gazit natyror”, **Siguria e furnizimit me gaz natyror parashikohet se :**

Këshilli i Ministrave, me propozimin e ministrit, miraton planin e emergjencës, në të cilin përcaktohen standardet minimale të sigurisë së furnizimit me gaz natyror, si dhe rregullat për të garantuar furnizim të sigurt dhe të efektshëm. Plani i emergjencës, ndër të tjera, përmban:

- a) instrumentet dhe masat që garantojnë në mënyrë të saktë e të qartë furnizimin e klientëve të mbrojtur, në rastet:
 - i) e një ndërprerjeje të pjesshme të furnizimit;
 - ii) e kushteve atmosferike ekstremisht të ftohta në periudhën e ngarkesës maksimale;

- iii) kur ka kërkesë shumë të lartë për gaz gjatë periudhës më të ftohtë të dimrit;
- b) programin për reduktimin ose ndërprerjen e furnizimit me gaz natyror të kategorive të veçanta të klientëve në rast krize;
- c) rolin dhe përgjegjësitë e shoqërive të gazit natyror e të klientëve jofamiljarë, duke mbajtur parasysh shkallën, në të cilën ata mund të jenë dëmtuar nga një krizë e mundshme në sektorin e gazit natyror;
- ç) kërkesat për impiantet e depozitimit, me qëllim realizimin e standardeve të sigurisë së furnizimit, si dhe kontributin e mundshëm të depozitës, kur kjo e fundit është në Shqipëri apo në ndonjë vend anëtar të Komunitetit të Energjisë;
- d) masa dhe veprime të tjera, të cilat ndërmerren në mënyrë që të heqin ose të pakësojnë pasojat e ndërprerjes së furnizimit me gaz natyror, në varësi të shkallës së krizës.

2. Pjesëmarrësit në tregun e gazit natyror planifikojnë dhe marrin masat për një furnizim të sigurt me gaz natyror, në përputhje me standardet, ashtu siç parashikohet në pikën 1, të këtij neni, si dhe janë përgjegjës për furnizimin me gaz natyror, brenda qëllimit të veprimtarisë.

3. ERE është autoriteti përgjegjës për monitorimin e sigurisë së furnizimit.

4. Plani i emergjencës nuk duhet të jetë diskriminues apo të parashikojë detyrime të paarsyeshme ndaj pjesëmarrësve ekzistues apo të rinj të tregut.

5. Plani i emergjencës i vihet në dispozicion Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë.

6. Kur vendi ka një nivel të përshtatshëm të interkoneksionit, ministria ose shoqëria përgjegjëse e gazit natyror mund të marrë masat e duhura në mënyrë që të arrihen standardet e sigurisë së furnizimit, duke përdorur impiantet e depozitimit të vendosura në territorin e palës tjetër kontraktuese. Për këtë qëllim, mund të bashkëpunohet me autoritetet dhe/ose shoqëritë e gazit natyror të një vendi të BE-së ose të një pale tjetër të Komunitetit të Energjisë, përfshirë këtu lidhjen e marrëveshjeve dypalëshe. Aplikimi i këtyre masave nuk duhet të pengojë funksionimin normal të tregut vendas.

Në nenin 7 të ligjit nr.102/2015 “Për sektorin e gazit natyror” **Autoriteti përgjegjës për mbikëqyrjen e sigurisë së furnizimit, parashikohet se:**

Ministria është autoriteti përgjegjës për mbikëqyrjen e sigurisë së furnizimit me gaz natyror dhe konkretisht për:

- a) zbatimin e duhur të standardeve minimale të sigurisë së furnizimit, siç përcaktohet në nenin 6 të këtij ligji;
- b) balancimin e kërkesës e të ofertës në tregun e gazit natyror të Shqipërisë;

- c) kontratat afatgjata të furnizimit me gaz, të importuar nga vendet e treta;
- ç) aftësinë paguese të mjaftueshme të furnizimit me gaz;
- d) nivelin e gazit të përdorshëm dhe të kapacitetit të tërheqjes nga depozitat e gazit;
- dh) nivelin e interkoneksioneve të sistemit të gazit natyror të Shqipërisë me sistemet fqinje të palëve të saj të Komunitetit të Energjisë;
- e) nivelin e kërkesës në të ardhmen dhe nivelin e furnizimit të disponueshëm për situatën e parashikuar të furnizimit me gaz, në funksion të kërkesës, pavarësisë së ofertës dhe burimeve të furnizimit në dispozicion;
- ë) kapacitetet shtesë të planifikuara ose në proces planifikimi;
- f) cilësinë dhe nivelin e mirëmbajtjes së rrjeteve;
- g) masat për të mbuluar kërkesën maksimale dhe mungesat e një ose më shumë furnizuesve.

2. Deri më 31 korrik të çdo viti, ministria, në bashkëpunim me ERE-n, përgatit dhe publikon një raport për rezultatet e monitorimit, në lidhje me çështjet e përcaktuara në pikën 1, të këtij neni, si dhe masat e marra ose të parashikuara për trajtimin e tyre.

3. Raporti i përmendur në pikën 2, të këtij neni, përfshin çështjet e mëposhtme:

- a) gjendja e konkurrencës në tregun e gazit natyror dhe ndikimi që krijon zbatimi i masave të marra në zbatim të nenit 6, të këtij ligji, për të gjithë pjesëmarrësit në tregun e gazit natyror;
- b) nivelet e kapacitetit të depozitimit;
- c) shtrirjen e kontratave afatgjata të furnizimit me gaz, të lidhura nga kompanitë e themeluara e të regjistruara në Shqipëri dhe, në veçanti, afatin e mbetur nga momenti i lidhjes së kontratave, bazuar në informacionin e siguruar nga kompanitë e përfshira, duke përjashtuar informacionin konfidencial, shkallën e likuiditetit të tregut të gazit;
- ç) kuadrin ligjor për të nxitur investime të reja në kërkimin, prodhimin, depozitimin, GNL-në dhe transportin e gazit, duke marrë parasysh nenin 78 të këtij ligji.

4. Raporti i përgatitur dhe i publikuar nga ministria i njoftohet Këshillit të Ministrave, si dhe Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë.

Në nenin 8 **Masat mbrojtëse për sigurinë e furnizimit, parashikohet se:**

Në rast të një krize të menjëhershme në tregun e energjisë ose kur siguria fizike e personave, pajisjeve a instalimeve apo e integritetit të sistemit kërcënohet, ministria, në bashkëpunim me autoritetet përkatëse, merr masat mbrojtëse të përkohshme, të

nevojshme. Këto masa duhet të jenë të kufizuara qartë dhe të jenë të aplikueshme për një periudhë të caktuar kohore, të nevojshme për të trajtuar situatën emergjente dhe për të zbutur pasojat që mund të vijnë prej saj.

2. Masat e marra në rastet e parashikuara në pikën 1, të këtij neni, aplikohen dhe koordinohen me planin e emergjencës, siç parashikohet në nenin 6, të këtij ligji, në mënyrë që të sjellin efekte negative sa më të vogla të mundshme për funksionimin e tregut të brendshëm dhe merren vetëm kur janë të nevojshme për shmangien e vështirësive të menjëhershme, që mund të jenë krijuar. Këto masa duhet të aplikohen në mënyrë të barabartë, transparente dhe jodiskriminuese. Ministri njofton menjëherë Këshillin e Ministrave dhe, kur e sheh të nevojshme, edhe vendet e tjera të Komunitetit të Energjisë, me të cilat ka marrëdhënie bashkëpunimi në sektorin e gazit natyror për masat mbrojtëse të marra sipas pikës 1 të këtij neni.

4. Ministri, pa vonesë, njofton Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë në lidhje me masat mbrojtëse të marra në përputhje me pikën 1 të këtij neni.

5. Në rastet kur kriza në sektorin e gazit natyror nuk mund të menaxhohet në mënyrë të përshtatshme nëpërmjet masave kombëtare, ministri njofton kryetarin e grupit koordinues të sigurisë së furnizimit të Komunitetit të Energjisë, i cili mbledh menjëherë grupin *ad hoc* të koordinimit të sigurisë së furnizimit për shqyrtimin e situatës dhe, kur gjykohet e arsyeshme, mund të ndihmojë Shqipërinë dhe/ose palët e tjera të Komunitetit të Energjisë, të përfshira në koordinimin e masave të marra në nivel kombëtar, për të përballuar situatën e krizës në sektorin e gazit natyror.

Në nenin 10 Rregullat teknike dhe të sigurisë në sektorin e gazit natyror, parashikohet se;

1. Këshilli i Ministrave, me propozimin e ministrit, miraton rregullat teknike dhe kriteret e sigurisë, ku përcaktohen kërkesat minimale të projektimit teknik, ndërtimit dhe operimit të sistemeve të transmetimit e të shpërndarjes së gazit natyror, të instalimeve të GNL-së, hapësirave të depozitimit, të linjave direkte, si edhe çdo impianti ose instalimi tjetër që përfshihet në sektorin e gazit për operimin e sigurt të sistemeve.

Këshilli i Ministrave, me propozimin e ministrit, miraton rregullat teknike për kryerjen e operacioneve të depozitimit të gazit natyror në vendburimet hidrokarbure ose në hapësirat e tjera nëntokësore.

2. Deri në miratimin nga Këshilli i Ministrave të rregullave, sipas pikës 1, të këtij neni, ministri përcakton rregullat teknike, që do të zbatohen gjatë periudhës së ndërmjetme, të cilat duhet të jenë në përputhje me normativat e vendeve të Europës.

3. Kontrolli i zbatimit dhe mbikëqyrja e rregullave teknike, të parashikuara në pikën 1, të këtij neni, kryhen nga inspektorati shtetëror përgjegjës për sektorin e gazit natyror, në përputhje me legjislacionin në fuqi.

4. Subjektet, që ushtrojnë veprimtari, sipas dispozitave të këtij ligji, janë përgjegjëse për kryerjen e veprimtarive përkatëse, në përputhje me rregullat teknike, standardet, si edhe kushtet për mbrojtjen e mjedisit, të përcaktuara në këtë ligj, si edhe në aktet e tjera ligjore dhe nënligjore përkatëse.

Në nenin 11 Ndërtimi dhe përdorimi i tubacioneve dhe i infrastrukturës së gazit natyror, parashikohet se :

1. Ndërtimi dhe përdorimi i tubacioneve për transmetimin e shpërndarjen e gazit natyror, instalimeve të GNL-së, depozitave të gazit natyror, linjave direkte, lidhjes së sistemit shqiptar të gazit natyror me sistemet fqinje, si edhe çdo impianti, pajisjeje ose instalimi tjetër që përfshihet në sektorin e gazit natyror, bëhen me miratim nga Këshilli i Ministrave. 12 2. Këshilli i Ministrave, me propozimin e ministrit, miraton kushtet e procedurat për dhënien e miratimit për ndërtimin dhe përdorimin e tubacioneve e të infrastrukturës së gazit natyror mbi baza transparente e jodiskriminuuese. Marrëveshja e lidhur mes ministrisë dhe investitorit duhet të përfshijë të paktën kushtet si më poshtë:

- a) funksionimin e sigurt të sistemit të gazit;
- b) kushtet për përcaktimin e vendndodhjes dhe përdorimit të tokës;
- c) efikasitetin e energjisë;
- ç) kushtet për përdorimin e burimeve parësore të energjisë;
- d) mbrojtjen në punë dhe sigurinë e njerëzve e të pasurisë;
- dh) mbrojtjen e mjedisit;
- e) aftësinë financiare të aplikantit për të përballuar ndërtimin e objektit të gazit natyror, e vërtetuar nga dokumente bankare ose dokumente të ngjashme që vërtetojnë aftësinë financiare të aplikantit;
- ë) kontributin e kapaciteteve për transport ose depozitim të gazit natyror për të rritur sigurinë e furnizimit;
- f) kushtet e përgjithshme të marrëveshjes që arrihet ndërmjet ministrisë përgjegjëse dhe investitorit, që do të ndërtojë dhe do të përdorë infrastrukturën e gazit;

- g) kushtet mbi llojin e dokumentacionit që provon marrëdhënien e pronësisë mbi pasurinë e paluajtshme, ku është planifikuar ndërtimi i objektit të gazit natyror;
- gj) listën e dokumenteve të kërkuara për marrjen e miratimit;
- h) tarifat e aplikueshme për dhënien e miratimit për ndërtimin dhe përdorimin e tubacioneve dhe infrastrukturës së gazit natyror;
- i) kushtet për refuzimin e miratimit.

3. Miratimi jepet për një afat deri në 30 vjet, me të drejtë përsëritjeje. Në rastet kur miratimi nuk përsëritet pas përfundimit të afatit të tij, infrastruktura do të çmontohet në përputhje me standardet mjedisore, të parashikuara nga ligji ose të drejtat e pronësisë mbi infrastrukturën do t'i transferohen shtetit apo një investitori tjetër, sipas kriterëve dhe kushteve të parashikuara në marrëveshjen e përcaktuar në pikën 2, shkronja “P”, të këtij neni. Vendimi i refuzimit për përsëritjen e miratimit duhet të arsyetohet. Në rast të transferimit të të drejtave të pronësisë ndaj shtetit, marrëveshja ndërmjet palëve të përfshira duhet të përcaktojë afatet dhe kushtet për një transferim të tillë.

4. Këshilli i Ministrave, përveç rasteve të refuzimit, të përcaktuara në pikën 2, shkronja “I”, të këtij neni, me qëllim shfrytëzimin efikas të infrastrukturës së gazit, ka të drejtë të refuzojë dhënien e miratimit për ndërtimin dhe përdorimin e sistemit të tubacionit të shpërndarjes në një zonë të caktuar, në rast se për të njëjtën zonë është paraqitur më parë një propozim për investim ose nëse kapaciteti i infrastrukturës ekzistuese të gazit në atë zonë mbulon kapacitetin e kërkuar.

5. Refuzimi për dhënien e një miratimi, si dhe për përsëritjen e miratimit, mund të ankimohej nga kërkuesi në përputhje me legjislacionin në fuqi.

6. Miratimi i dhënë, sipas pikës 1, të këtij neni, nuk përjashton marrjen e autorizimeve lejeve, deklaratave, licencave apo autorizimeve të tjera, të cilat mund të kërkohen sipas legjislacionit për planifikimin dhe zhvillimin e territorit për ndërtimin e infrastrukturës së gazit, të përcaktuar në pikën 1, të këtij neni, si dhe mbrojtjen e mjedisit e respektimin e rregullave teknike e të sigurisë, në përputhje me legjislacionin në fuqi.

7. Modifikimi i miratimit të dhënë bëhet me kërkesë të mbajtësit të miratimit, sipas procedurës së përcaktuar në pikën 1 të këtij neni. Modifikimet e miratimit nuk duhet të ndryshojnë objektin për të cilin është dhënë ky miratim.

8. Miratimi i dhënë sipas këtij neni nuk transferohet.

Në nenin 46 **Zhvillimi i rrjetit dhe vendimet e investimeve, parashikohet se:**

1. Operatori i Kombinuar, brenda 12 muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji, paraqet në ERE një plan dhjetëvjeçar zhvillimi të rrjetit të transmetimit, në bazë të kërkesës

e të ofertës, i cili rishikohet deri më 31 tetor të çdo viti, pasi të jetë konsultuar me të gjitha palët e interesuara dhe të jenë mbajtur parasysh parashikimi ekzistues dhe i planifikuar i kërkesë-ofertës. Plani i zhvillimit të rrjetit të transmetimit përmban masa efikase, në mënyrë që të garantojë përshtatshmërinë e rrjetit dhe sigurinë e furnizimit.

2. Plani i zhvillimit të rrjetit duhet:

a) të marrë në konsideratë informacionin për pjesëmarrësit e tregut të gazit natyror, si dhe informacionet për infrastrukturën kryesore të transmetimit që duhet të ndërtohet ose të përmirësohet gjatë 10 viteve të ardhshme;

b) të përmbajë të dhëna për të gjitha investimet e miratuara dhe të identifikojë investimet e reja, të cilat duhet të ekzekutohen në tri vitet e ardhshme;

c) të përcaktojë një afat kohor për të gjitha projektet e investimeve.

3. Në hartimin e planit dhjetëvjeçar të zhvillimit të rrjetit, ALBGAZ-ja bën parashikime në lidhje me prodhimin, furnizimin, konsumin dhe shkëmbimin e gazit natyror me vendet e tjera, duke marrë parasysh planet e investimeve për rrjetet në vendet përreth, si dhe planet e investimeve për impiantet e depozitimit dhe rigasifikimit të GNL-së.

4. ERE konsultohet në mënyrë të hapur dhe transparente me të gjithë përdoruesit aktualë apo të mundshëm të sistemit lidhur me planin dhjetëvjeçar të zhvillimit të rrjetit. ERE boton rezultatin e procesit të konsultimit, veçanërisht nevojat e mundshme për investime.

5. ERE shqyrton planin dhjetëvjeçar të zhvillimit të rrjetit dhe, në rast se vëren se nuk janë përmbushur të gjitha nevojat e zhvillimit për investime të identifikuara gjatë procesit të konsultimit, kërkon nga Operatorit të Kombinuar të plotësojë dhe/ose të ndryshojë planin e tij dhjetëvjeçar të zhvillimit të rrjetit.

6. ERE miraton, monitoron, si dhe vlerëson zbatimin e planit dhjetëvjeçar të zhvillimit të rrjetit.

7. Kur ERE konstaton se Operatori i Kombinuar nuk ka realizuar për tri vite një investim të parashikuar, sipas planit dhjetëvjeçar, dhe gjykon se investimi është i nevojshëm e mund të financohet pa penguar operimin normal të rrjetit, i kërkon atij të marrë një nga këto masa:

a) të realizojë investimin në fjalë;

b) të organizojë një procedurë konkurruese për realizimin e investimit në fjalë, të hapur ndaj çdo investitori;

c) të pranojë rritjen e kapitalit, me qëllim financimin e investimeve të nevojshmedhe të lejojë investitorët e pavarur për të marrë pjesë në kapitalin e shoqërisë.

8. Kur ERE merr masa, sipas shkronjës “b”, të pikës 7, të këtij neni, mund ta detyrojë Operatorin e Sistemit të Transmetimit të zbatojë një ose më shumë nga alternativat e mëposhtme:

- a) të sigurojë financimin nga ndonjë palë e tretë; b) të kërkojë ndërtimin nga ndonjë palë e tretë;
- c) të ndërtojë vetë asetet e reja përkatëse brenda një afati të arsyeshëm;
- ç) t’i operojë asetet e reja pas ndërtimit.

9. ALBGAZ u siguron investitorëve të gjitha informacionet e nevojshme për të realizuar investimet dhe bën përpjekjet maksimale për të lehtësuar zbatimin e projektit të investimit. Marrëveshjet përkatëse financiare do t’i nënshtrohen miratimit nga ERE.

10. ERE, në ushtrimin e kompetencave të saj, sipas pikave 7 dhe 8, të këtij neni, merr mendimin nga ministria përgjegjëse për energjinë.

11. ERE merr masa që kostot e investimeve të mbulohen nga tarifat përkatëse dhe që investimet e përfunduara të merren në konsideratë gjatë miratimit të tarifave të vitit pasardhës.

12. ERE harton dhe miraton një rregullore për procedurat e paraqitjes e të miratimit të planeve të investimit.

Së fundmi në nenin 84 “Tregu i gazit natyror”, parashikohet se :

Tregu i gazit natyror përfshin tregun me pakicë dhe tregun me shumicë të tij.

2. Marrëdhëniet ndërmjet klientëve fundorë dhe furnizuesve të tyre organizohen në tregun me pakicë të gazit natyror.

3. Tregu me shumicë i gazit natyror përfshin:

- a) marrëveshjet dypalëshe të gazit natyror, me përjashtim të marrëveshjeve të lidhura ndërmjet palëve, sipas pikës 2, të këtij neni;
- b) tregun e ditës së nesërme, për lëvizimin e gazit natyror;
- c) balancimin e tregut të gazit natyror.

4. Shitjet dhe blerjet në tregun me shumicë të gazit natyror kontrahohen, sipas marrëveshjeve dypalëshe, si edhe në tregjet e organizuara të gazit natyror, që janë tregje të gazit natyror të ditës së nesërme, për dorëzimin e sasisë së gazit natyror dhe të balancimit të tregut të tij.

5. ALBGAZ- siguron shërbimet balancuese, në përputhje me rregullat e balancimit, të cilat miratohen nga ERE.

6. Rregullat e balancimit përcaktojnë detyrimet dhe kushtet në lidhje me balancimin, përfshirë rregullat për ofruesit e shërbimeve të balancimit, prokurimin

e shërbimeve balancuese dhe përcaktimin e sasive e kritereve financiare të rakorduara me ofruesit e shërbimeve të balancimit. 55

7. ALBGAZ- bashkëpunon me operatorët e sistemit të transmetimit të vendeve të tjera për lehtësimin e tregut balancues në nivel rajonal, për të garantuar sigurinë operacionale dhe funksionimin efikas të balancimit të tregut, bazuar në konkurrencën efektive, mosdiskriminimin dhe transparencën.

Fusha përkatëse e përgjegjësisë së Ministrisë së Zhvillimit Ekonomik, Turizmit, Tregtisë dhe Sipërmarrjes është përcaktuar në vendimin nr. 835, datë 18.9.2013, të Këshillit të Ministrave, “Për përcaktimin e fushës së përgjegjësisë shtetërore të Ministrisë së Zhvillimit Ekonomik, Turizmit, Tregtisë dhe Sipërmarrjes”, të ndryshuar.

Për sa i përket rolit të Ministrisë së Zhvillimit Ekonomik, Turizmit, Tregtisë dhe Sipërmarrjes në raport me Albgaz Sh.a shpjegojmë si më poshtë:

Rezulton se Albgaz sh.a. është e organizuar në formën e një shoqërie aksionare me kapital 100% shtetëror. Kjo gjë është në përputhje me përcaktimet e bëra në ligjin nr. 102/2015, “Për sektorin e gazit natyror”, ku në nenin 80, është përcaktuar se:

Operator i kombinuar konsiderohet kur e njëjta shoqëri e gazit natyror mund të licencohet për të kryer veprimtarinë e transmetimit, shpërndarjes, operatorit të impianteve të GNL-së dhe/ose të impianteve të depozitimit, me kusht që të respektojë kërkesat për ndarjen për çdo operator sistemi, sikurse parashikohet nga ky ligj, dhe të jetë i pavarur nga shoqëritë që kryejnë ndonjë nga funksionet e prodhimit, furnizimit apo tregtimit.

3. Operatori i kombinuar i sistemit, që përfaqëson një pjesë të një shoqërie vertikalisht të integruar, organizon veprimtaritë e tij si person juridik i pavarur, i ndarë nga veprimtaritë e prodhimit, tregtimit dhe furnizimit me gaz.

Këshilli i Ministrave përcakton autoritetin publik që përfaqëson shtetin si pronar të aksioneve të Operatorit të Kombinuar, i cili duhet të jetë i pavarur nga aktivitetet e prodhimit apo furnizimit, në kuptim të nenit 80 të ligjit.

Në zbatim të ligjit nr.102/2015 “Për sektorin e gazit natyror” është miratuar VKM-ja nr. 848 datë 7.12.2016, “Për krijimin e shoqërisë Albgaz Sh.a dhe përcaktimin e Autoritetit Publik që përfaqëson Shtetin si pronar të aksioneve të shoqërive Albpetrol Sha dhe Albgaz Sh.a, e cila ka përcaktuar si më poshtë:

“Autoriteti publik, që përfaqëson shtetin si pronar të aksioneve të shoqërive Albpetrol sh.a. është Ministria e Energjisë dhe Industrisë.”

Autoriteti publik, që përfaqëson shtetin si pronar të aksioneve të Albgaz Sh.a është Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Turizmit, Tregtisë dhe Sipërmarrjes.

Ministri i Zhvillimit Ekonomik, Turizmit, Tregtisë dhe Sipërmarrjes dhe ministri i Energjisë dhe Industrisë, brenda 30 (tridhjetë) ditëve nga data e hyrjes në fuqi të këtij vendimi, ndjekin procedurat e nevojshme, për:

a) regjistrimin e zvogëlimit të kapitalit të shoqërisë “Albpetrol” sh.a., transferimin e vlerës së kapitalit të zvogëluar te shoqëria “Albgaz” sh.a., si dhe përmbylljen e procedurave për regjistrimin e shoqërisë “Albgaz” sh.a., në Qendrën Kombëtare të Biznesit;

b) emërimin e anëtarëve të Këshillit Mbikëqyrës të shoqërive “Albgaz” sh.a. dhe “Albpetrol” sh.a., duke respektuar kufizimet e përcaktuara në ligjin nr. 102/2015, “Për sektorin e gazit natyror”.

- Po kështu në nenin 1, të ligjit nr. 8/2016, ‘Për një shtesë dhe ndryshim në ligjin nr. 7926, datë 20.4.1995, ‘Për transformimin e ndërmarrjeve shtetërore në shoqëri tregtare’, të ndryshuar, është përcaktuar se:

“Ushtrimi i së drejtës së përfaqësuesit të pronarit të pronës shtetërore, përfshirë edhe të drejtën e emërimit të anëtarëve të këshillave mbikëqyrës, në shoqëritë elektroenergjetike, bëhet në përputhje me përcaktimet e ligjit nr.102/2015, “Për sektorin e gazit natyror.”

Në lidhje me këtë shqetësim të Sekretariatit, ERE shtjellon se përsa i takon rolit të Këshillit të Ministrave dhe të Kryeministrit në raport me Ministrinë e Ekonomisë dhe Energjetikës si dhe marrëdhëniet e Kryeministrit me Ministrinë, këto elementë janë përcaktuar në Ligjin nr. 90/2012, “Për organizimin dhe funksionimin e administratës shtetërore”, i cili rregullon organizimin dhe funksionimin e administratës shtetërore nën përgjegjësinë e Këshillit të Ministrave. Ky ligj përcakton kriteret për krijimin dhe funksionimin e institucioneve shtetërore.

Në nenin 4 të këtij ligji, të titulluar “Organet dhe institucionet e administratës shtetërore”, përcaktohet se:

“1. Kryeministri dhe ministrat janë organet e larta të administratës shtetërore. Ata drejtojnë dhe mbikëqyrin administratën shtetërore brenda fushës përkatëse të veprimtarisë shtetërore.

2. Administrata shtetërore përbëhet nga këto institucione:

a) Kryeministria;

- b) ministritë;
- c) institucionet në varësi të Kryeministrit ose të ministrave;
- ç) njësitë e drejtpërdrejta të ofrimit të shërbimeve;
- d) agjencitë autonome;
- dh) administrata e prefektit.

3. Ministritë dhe institucionet e varësisë mund të kenë degë territoriale në përputhje me këtë ligj”.

Ndërkohë që përgjegjësitë e Kryeministrit janë të përcaktuara në nenin 102 të Kushtetutës. Konkretisht, neni 102 i Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, përcakton se Kryeministri ka këto përgjegjësi :

- a. Përfaqëson Këshillin e Ministrave dhe kryeson mbledhjet e tij;
 - b. Koncepton dhe paraqet drejtimet kryesore të politikës së përgjithshme shtetërore dhe përgjigjet për to;
 - c. Siguron zbatimin e legjislacionit dhe të politikave të miratuara nga Këshilli i Ministrave;
 - d. koordinon dhe kontrollon punën e anëtarëve të Këshillit të Ministrave dhe të institucioneve të tjera të administratës qendrore të shtetit;
 - e. Kryen detyra të tjera të parashikuara në Kushtetutë e në ligje.
2. Kryeministri zgjidh mosmarrëveshjet ndërmjet ministrave.
3. Kryeministri, në zbatim të kompetencave të tij, nxjerr urdhra.
4. Ministri, brenda drejtimeve kryesore të politikës së përgjithshme shtetërore, drejton nën përgjegjësinë e tij, veprimet për të cilat ai ka kompetenca. Ministri, në ushtrimin e kompetencave të tij, nxjerr urdhra dhe udhëzime”.

Sipas dispozitave të Kushtetutës dhe të Ligjit nr. 90/2012 “Për organizimin dhe funksionimin e administratës shtetërore”, të përmendura më lart, nuk vërehet asnjë boshllëk ligjor në rolin e Kryeministrit që do t’i lejonte atij për të ndikuar në autoritetin e ministrive të tjerë.

Nga ana tjetër, marrëdhëniet midis Ministrive dhe Këshillit të Ministrave përcaktohen në nenin 5 të Ligjit nr. 90/2012 “Për organizimin dhe funksionimin e administratës shtetërore”. Ky nen përcakton se :

- “1. Çdo ministri drejtohet dhe përfaqësohet nga ministri, në vazhdim "ministri përgjegjës". Ministri është përgjegjës përpara Këshillit të Ministrave dhe Kuvendit për

tërësinë e veprimtarisë së ministrisë, institucioneve të varësisë dhe agjencive autonome, më poshtë "sistem ministror", brenda fushës përkatëse të veprimtarisë shtetërore.

2. Këshilli i Ministrave, me propozimin e Kryeministrit, përcakton fushën e veprimtarisë shtetërore në përgjegjësinë e çdo ministrie, në vazhdim "fusha e përgjegjësisë shtetërore".

3. Ministria kryen të gjitha funksionet administrative brenda fushës përkatëse të përgjegjësisë shtetërore, përveç atyre që u delegohen shprehimisht institucioneve të varësisë apo u ngarkohen me ligj agjencive autonome.

4. Ministria është, gjithashtu, përgjegjëse për koordinimin dhe, në bazë të delegimit të ministrit, për mbikëqyrjen e veprimtarisë së institucioneve të varësisë dhe agjencive autonome brenda fushës përkatëse të përgjegjësisë ministrore.

5. Organizimi i ministrisë përfshin aparatën e ministrisë, si dhe degët e saj territoriale, nëse është rast'.

Sic shihet nga këto dispozita, Ministri është përgjegjës përpara Këshillit të Ministrave dhe Kuvendit për aktivitetin e ministrisë, institucionet nën administrimin e tij dhe agjencitë autonome brenda zonës përkatëse të veprimtarisë shtetërore.

Ndërkohë, sa i takon fushës së përgjegjësisë së Ministrit, është Këshilli i Ministrave, i cili me propozimin e Kryeministrit përcakton fushën e veprimtarisë shtetërore nën përgjegjësinë e çdo ministrie, ose sic quhet ndryshe "fusha e përgjegjësisë shtetërore". Në këtë mënyrë, çdo Ministri kryen të gjitha funksionet administrative në fushën përkatëse të përgjegjësisë shtetërore, përveç atyre që u delegohen shprehimisht institucioneve të varësisë dhe agjencive autonome brenda fushës përkatëse të përgjegjësisë ministrore.

Nga gjithçka u përmend më lart, konkludohet se çdo Ministri kryen funksionet administrative në fushën përkatëse të përgjegjësisë shtetërore.

Ndërkohë, për sa i takon rolit të Këshillit të Ministrave në lidhje me Operatorin e Sistemit të Transmetimit po i referohemi dispozitave të Ligjit.

Fillimisht, referuar nenit 5 të këtij ligji, ku përcaktohet se: "Këshilli i Ministrave është përgjegjës për politikën e përgjithshme të zhvillimit të sektorit të gazit natyror në Republikën e Shqipërisë, si dhe për përcaktimin e stimujve që aplikohen ndaj operatorëve të sektorit të gazit natyror, në përputhje me politikën e zhvillimit ekonomik dhe sektorët e tjerë të vendit .

Gjithashtu në nenin 1 të Ligjit nr. 8/2016 “Për një shtesë dhe një ndryshim në ligjin nr.7926, datë 20.4.1995, “Për transformimin e kompanive shtetërore””, të ndryshuar, përcaktohen shprehimisht se:

“Ushtrimi i së drejtës së përfaqësuesit të pronarit të pronës shtetërore, përfshirë edhe të drejtën e emërimit të anëtarëve të këshillave mbikëqyrës, në shoqëritë elektro-energetike, bëhet në përputhje me përcaktimet e ligjit nr. 43/2015, “Për sektorin e energjisë elektrike”, dhe në shoqëritë e gazit natyror bëhet në përputhje me përcaktimet e ligjit nr. 102/2015 “Për sektorin e gazit natyror.””.

Pra, nga të gjitha dispozitat që janë parashtruar më sipër, vërehet që secila nga ministritë e përmendura, do të kryejë funksionin e pronarit të aksioneve në kompanitë përkatëse.

Sic e theksuam më lart, është Këshilli i Ministrave i cili me propozimin e Kryeministrit, përcakton zonën e veprimtarisë shtetërore nën përgjegjësinë e çdo ministrie, pra “zonën e administratës shtetërore”. Ndërkohë që Ministria kryen funksionet administrative në fushën përkatëse të përgjegjësisë shtetërore, me përjashtim të atyre të deleguara për institucionet vartëse, ose që janë të ngarkuar me ligj për agjencitë autonome. Nga ana tjetër, raporti i Ministrisë së Zhvillimit Ekonomik Tregtisë dhe Sipërmarrjes, dhe Ministrisë së Financave, duhet të trajtohet nën përgjegjësinë e “administrimit shtetëror”, që i është dhënë organeve përkatëse administrative.

Në bazë të nenit 41 të ligjit 102/2015 “Per sektorin e gazit natyror” të drejtat dhe përgjegjësitë e Operatorit të Sistemit të Transmetimit janë përcaktuar në mënyrë të qartë dhe si të tilla të gjitha operacionet e OST do të bëhen nën kufizimin e këtij ligji.

Gjejmë me vend të ritheksojmë se, neni 35 i këtij ligji përcakton se, Operatori i Sistemit të Transmisionit do të jetë një person juridik i licencuar nga ERE për të kryer veprimtarinë e vepron si një sistem i transmetimit të gazit natyror, i cili zotëron sistemin e transmetimit dhe që respekton kriteret e pavarësisë sipas nenit 36 të këtij ligji.

Po kështu vlen të përmendet se, roli i Këshillit të Ministrave për sa i përket planeve të investimeve të OST sh.a., është i kufizuar në kompetencën e Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë të miratimit të linjave të reja të

interkonjeksionit. ERE në miratimin e zhvillimin të planit dhjetë vjeçar do të marrë në konsideratë vendimin e mundshëm të Këshillit të Ministrave në lidhje me këtë çështje.

Për efekt të vlerësimit të autonomisë ligjore dhe funksionale të Ministrit, mund të konsiderohen aspektet praktike që kanë të bëjnë me procedurën e emërimit dhe të shkarkimit të një ministri, si dhe me anë të një analize të vendimmarrjeve të një ministri.

Për qëllime të kësaj analize të mëtejshme, është marrë në konsideratë dokumentacioni ligjor i mëposhtëm:

- (i) Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë miratuar me ligjin nr. 8417, datë 21.10.1998, “Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar (Më tej “Kushtetuta”);
- (ii) Ligji nr. 90/2012, datë 27.09.2012 “Për organizimin dhe funksionimin e Administratës Shtetërore” (më tej “Ligji për Administratën Shtetërore”);
- (iii) Ligji nr. 9000, datë 30.01.2003 “Për organizimin dhe funksionimin e Këshillit të Ministrave”(më tej “Ligji i Këshillit të Ministrave”);
- (iv) Vendimi i Këshillit të Ministrave nr. 833, datë 18.09.2013 “Për përcaktimin e fushës së përgjegjësisë shtetërore të Ministrisë së Energjisë dhe Industrisë”, i ndryshuar (më tej “VKM 833”);
- (v) Vendimi i Këshillit të Ministrave nr. 835, datë 18.09.2013 “Për përcaktimin e fushës së përgjegjësisë shtetërore të Ministrisë së Zhvillimit Ekonomik, Tregtisë dhe Ndërmarrësi”, i ndryshuar (tani e tutje “VKM 835”); si edhe
- (v) Jurisprudenca e Gjykatës Kushtetuese të Shqipërisë.

Sa i takon procedurën dhe mënyrën se si Ministri emërohet në detyrë dhe procedurën përmes së cilës ai lirohet nga detyra vërehet se: neni 98 i Kushtetutës parashikon se një ministër, *"emërohet dhe shkarkohet nga Presidenti i Republikës, me propozim të Kryeministrit, brenda 7 ditëve. Dekreti shqyrtohet nga Kuvendi brenda 10 ditëve"*.

Kjo dispozitë përcakton qartë se, në procesin e emërimit dhe shkarkimit të ministrit do të marrin pjesë tre trupa vendimmarrëse – a) Kryeministri, b) Presidenti i Republikës dhe c) Kuvendi. Në mënyrë të veçantë, vërehet se ministri *"emërohet dhe shkarkohet"* nga Presidenti i Republikës, por propozimi duhet të vijë nga Kryeministri, i cili mund në çdo kohë të ndërmarrë nisma për emërimin si dhe shkarkimin e një Ministri. Megjithatë, duhet theksuar se Kuvendi luan një rol të

rëndësishëm në këtë proces, për shkak se "dekretet" e Presidentit duhet të shqyrtohen nga Kuvendi brenda 10 ditëve.

Gjykata Kushtetuese e Shqipërisë, me vendimin e saj nr 6, datë 2002/01/18 ka analizuar dhe ka shprehur mendimin e saj pikërisht në lidhje me konceptin për procesin e "rishikimit" që i takon Kuvendit. Nëkëtërast, Gjykata Kushtetuese deklaroi se: "*me fjalën shqyrtim*", në bazë të nenit 98 paragrafi 2 të Kushtetutës, është kuptuar drejtë dhe është detyrë e Kuvendit për të diskutuar dhe debatuar dekretin e Presidentit, dhe për të marrë një vendim në lidhje me miratimin e tij ose mosmiratimin e tij. Rishikimi i Dekretit të Presidentit të Republikës, të lëshuar në përputhje me paragrafin 2, të nenit 98, të Kushtetutës, nuk është i kufizuar në një rishikim formal, por në një shqyrtim thelbësor.

Kjo do të thotë se, në një Republikë Parlamentare, është Kuvendi që në fund të fundit vendos me votë për emërimin ose shkarkimin e ministrit. Për më tepër, në këtë vendim Gjykata Kushtetuese ka analizuar natyrën e Dekretit të Presidentit të Republikës në lidhje me emërimin ose shkarkimin e ministrit, efektin ligjor dhe kushtet e nevojshme për hyrjen në fuqi apo revokimin e saj. Nga kjo analizë, Gjykata Kushtetuese arriti në përfundimin se dekreti presidencial, "*si një akt individual i lëshuar nga organi kompetent, hyn në fuqi ose shfuqizohet pasi Kuvendi merr vendim për miratimin e tij ose mosmiratimit në fund të procesit të shqyrtimit*".

Kështu, edhe pse Kryeministri ka iniciativën për të emëruar ose për të shkarkuar një ministër dhe e bën një propozim të tillë për Presidentin, është Presidenti i cili vlerëson një propozim të tillë, ndërsa efekti ligjor i dekretit si i tillë fillon vetëm pas shqyrtimit të Kuvendit të shprehur nëpërmjet votës së tij.

Prandaj, vërehet se, në praktikë ekzistojnë kufizime në pushtetin diskrecional të Kryeministrit për të emëruar apo për të shkarkuar një ministër. Nisma e Kryeministrit nuk është e mjaftueshme, pasi Kushtetuta kërkon nxjerrjen e një dekreti nga Presidenti dhe votimin në favor të tij nga Kuvendi.

Megjithatë, një vështrim i historisë politike të demokracisë në Shqipëri, tregon se situatat e "*bllokimit kushtetues*" mund të ndodhë shumë rrallë. Edhe në ato raste kur emërimi është propozuar nga një Kryeministër që i përket një partie politike që është e kundërt me partinë e Presidentit, Presidenti i Republikës nuk ka refuzuar deri më tani të miratojë propozimet e tij. Në anën tjetër, në mënyrë që propozimi i

Kryeministrit dhe Dekreti presidencial për emërimin apo shkarkimin, të refuzohet në Kuvend, duhet të gjendemi në kushtet e konfliktit me vullnetin e mazhorancës qeverisëse dhe Kuvendit.

Por, duke pasur parasysh se Kryeministri emërohet nga shumica qeverisëse, një situatë e tillë në praktikë është shumë e rrallë, dhe mund të shfaqet në rastet kur shkarkimi prek një ministër të veçantë që gëzon një mbështetje të gjerë në Kuvend, ose njëministër që i takon një partie në koalicionin qeverisës, pa votat e të cilit dekreti i shkarkimit të saj nuk mund të aprovohen.

Në historinë post-komuniste të Shqipërisë, një rast i ngjashëm ka ndodhur vetëm në vitin 2002. Në në atë kohë, për shkak të konflikteve brenda mazhorancës, Kuvendi ka tejkaluar afatin kohor prej 10 ditësh, të përcaktuar nga Kushtetuta, duke refuzuar të shqyrtojë për një kohë të gjatë dekretet presidenciale të emërimit të disa ministrave të rinj. Ndërsa kjo krizë politike priste të zgjidhej politikisht, vendi u qeveris për disa muaj rresht nga zëvendësministrat përkatës.

Megjithatë, për të vlerësuar shkallën e autonomisë së një ministri, përveç procedurës dhe mënyrës së emërimit dhe shkarkimit të Ministrit, janë analizuar edhe kompetencat e Ministrit dhe autoriteti i tij vendimmarrës.

Sic dihet, është Kushtetuta e Shqipërisë që përcakton përgjegjësitë e Këshillit të Ministrave dhe Kryeministrit. Neni 100 i Kushtetutës thotë se "*Këshilli i Ministrave përcakton drejtimet kryesore të politikës së përgjithshme shtetërore*". Për më tepër, Neni 95, paragrafi 2 parashikon për Këshillin e Ministrave një vendimmarrje të gjerë dhe diskrecionale autoriteti. Kështu, Kushtetua përcakton se: "*Këshilli i Ministrave ushtron çdo funksion shtetëror, i cili nuk u është dhënë organet e tjera të pushtetit shtetëror ose të qeverisjes vendore*".

Në të njëjtën kohë, Këshilli i Ministrave është organ kolegjal i cili përfaqësohet dhe kryesohet nga Kryeministri, i cili, sipas paragrafit 1 të nenit 102 të Kushtetutës, "*Koncepton dhe paraqet drejtimet kryesore të politikës së përgjithshme shtetërore dhe përgjigjet për ato; siguron zbatimin e legjislacionit dhe të politikave të miratuara nga Këshilli i ministrat; bashkërendon dhe kontrollon punën e anëtarëve të Këshillit të Ministrave dhe institucionet e tjera të administratës qendrore të shtetit*". Për më tepër, Kryeministri ka autoritetin për të "*zgjdhur mosmarrëveshjet ndërmjet ministrave*".

Roli i ministrit është përcaktuar në paragrafin 4 të nenit 102 të Kushtetutës duke qënë kështu i mirë përcaktuar në lidhje me rolin e Këshillit të Ministrave dhe Kryeministrit. Sipas kësaj dispozite, "*Ministri, brenda drejtimeve kryesore të politikës së përgjithshme shtetërore, drejton nën përgjegjësinë e tij veprimtarinë që ka në kompetencë. Ministri, në zbatim të kompetencave të tij, nxjerr urdhra dhe udhëzime*". Pra, siç mund të shihet nga dispozitat e mësipërme, Kushtetuta ka vendosur Këshillin e Ministrave në pozicionin më të lartë ekzekutiv. Megjithatë, është gjithashtu e qartë dhe e padiskutueshme se Kryeministri ka një rol qendror ekzekutiv, i cili ushtrohet edhe nëpërmjet formulimit të politikave të qeverisë që janë objekt i miratimit në Këshillin e Ministrave.

Megjithatë përveç sa është përcaktuar në Kushtetutë, në funksion të vlerësimit të pavarësisë së vendimmarrjeve të një ministri, kjo pavarësi duhet analizuar edhe në kuadër të fushës së përgjegjësisë së Ministrisë qëai drejton.

Kështu, Neni 4 i ligjit Ligjit për Administratën Shtetërore, përcakton se "*Kryeministri dhe ministrat janë organet më të larta të administratës shtetërore. Ata drejtojnë dhe mbikëqyrin administratën shtetërore brenda fushës përkatëse të veprimtarisë shtetërore*". Ndërkohë që Neni 3(5) thekson "*parimin e ndarjes së qartë në përcaktimin e përgjegjësitë*", në mënyrë që ndarja dhe caktimi i funksioneve administrative dhe detyrave, ndërmjet organeve, institucioneve dhe njësive administrative të jenë transparente dhe të bëhen publike.

Në bazë të nenit 5 të këtij ligji, është Këshilli i Ministrave që me propozimin e Kryeministrit përcakton fushën e veprimtarisë shtetërore e përgjegjësitë e çdo ministrie. Më tej, në këtë ligj përcaktohet se "*çdo ministri drejtohet dhe përfaqësohet nga Ministri, i cili është përgjegjës para Këshillit të Ministrave dhe Kuvendit për tërësinë e veprimtarisë së Ministrisë*". Po kështu, në Nenin 22 të këtij ligji theksohet edhe një herë se çdo ministër është përgjegjës për mbikëqyrjen e aktivitetit të ministrisë, institucioneve të varësisë dhe agjencive autonome brenda fushës së përgjegjësisë shtetërore.

Nga përmbledhja e mësipërme vërehet një ndarje e qartë e kuadrit ligjor të hierarkisë dhe përgjegjësisë të Kryeministrit, Këshillit të Ministrave dhe Ministrave.

Konkretisht, Kryeministri propozon fushën e veprimtarisë, kompetencat dhe përgjegjësitë për një ministri në përputhje me vizionin e tij për politikën e

përgjithshme të shtetit. Megjithatë, Propozimi i Kryeministrit duhet të shqyrtohet dhe vendoset nga Këshilli i Ministrave. Kjo do të thotë se fusha e përgjegjësisë së çdo ministri, nuk përcaktohet vetëm nga Kryeministri, por në fund të fundit përcaktohet nga një organ kolegjal, i tillë si Këshilli i Ministrave, i cili vendos me shumicën e votave të anëtarëve, duke njohur të drejtën e ministrave për të shprehur mendimet e tyre dhe për të votuar. Pasi fusha e përgjegjësisë miratohet nga Këshilli i Ministrave, drejtimi dhe përfaqësimi i ministrisë si institucion bëhet vetëm nga ministri përgjegjës.

Përveç Ligjit për Administratën Shtetërore, është e rëndësishme të analizohet edhe Ligji i Këshilli i Ministrave, i cili siguron organizimin dhe funksionimin e këtij organi ekzekutiv.

Ligji për Këshillin e Ministrave sipas nenit 1 të tij, rregullon organizimin dhe funksionimin e “Këshillit të Ministrave, Kryeministrit, Zëvendës-Kryeministrit, Ministrit, [...] marrëdhëniet e tyre dypalëshe, si dhe e aktet nenligjore”. Ky ligj në mënyrë të ngjashme me Ligjin për Administratën Shtetërore, parashikon se Kryeministri, Ministri dhe Këshilli i Ministrave janë organe të ndara dhe të dallueshme nga njëri-tjetri.

Ndërkohë që detyrat e Kryeministrit janë të listuara në nenin 2 të këtij ligji. Sipas këtij ligji, Kryeministri “a) përfaqëson dhe udhëheq kryeministrinë; b) kërkon raporte shpjegime dhe verifikime administrative nga ministrat përgjegjës për çështjet që ata mbulojnë; c) me nismën e vet ose me kërkesë të palëve të interesuara, Kryeministri pezullon zbatimin e akteve të ministrave, drejtuesve të institucionit qendror nën mbikëqyrjen e tij ose të ministrave, kur konstaton shkelje të Kushtetutës, ligjeve, ose të akteve të Këshillit të Ministrave”.

Kjo dispozitë përcakton si kompetencë të Kryeministrit, mundësinë që ai mund të kërkojë shpjegime Ministrave, si dhe mundësinë për të pezulluar zbatimin e akteve të Ministrave, kur ka shkelje ligjore. Vlen të theksohet se, Kryeministrit nuk i është njohur në mënyrë eksplicite e drejta për të ndryshuar, të hequr, revokuar, ose shfuqizuar një akt të Ministrit, por e drejta e pezullimit të aktit të ministrit nga ana e Kryeministrit është megjithatë një e drejtë e rëndësishme që e siguron atë me kompetencën për të ndikuar në veprimtarinë e një ministri.

Gjithashtu, vlen të theksohet se pezullimi në vetvete është një ndërprerje e përkohshme e efekteve juridike të një akti, i cili pas pezullimit do të vazhdojë të prodhojë të gjitha efektet ndërsa revokimi i një akti do të thotë ndërprerje e

efekteve ligjore, qësi të tillë do të thotë një kompetencë më emadhe që ligji nuk ja ka atribuar Kryeministrit. Po kështu, duhet thënë se pezullimi i një akti të një ministri, duhet të bazohet në konstatimin se akti në fjalë ka shkaktuar shkelje të Kushtetutës, ligjeve dhe vendimeve të Këshilli i Ministrave, që do të thotë se pezullimi i një akti të ministrit mbetet relativisht kufizuar.

Në përfundim të kësaj analize konkludohet se:

1. Në lidhje me emërimin dhe shkarkimin e ministrit, Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë, parashikon një procedurë, e cila kërkon jo vetëm iniciativën e Kryeministrit por edhe marrëveshjen e Presidentit dhe votën miratuese të Kuvendit. Një procedurë e tillë, në teori jep një garanci për Ministrin në lidhje me stabilitetin e tij në ushtrimin e detyrës, në rast konflikti me Kryeministrin.

2. Kushtetuta i ka dhënë edhe ministrave një shkallë autonomie në marrjen e vendimeve në proceset vendimmarrëse për çështjet nën përgjegjësinë e tyre dhe që ndërmerren në kuadër të politikave të brendshme shtetërore të miratuara nga Këshilli i Ministrave.

3. Pamundësia ligjore e Kryeministrit për të shfuqizuar një akt të Ministrit rezulton edhe nga dispozitat e Ligjit për Këshillin e Ministrave, i cili i atribuon Kryeministrit vetëm të drejtën për të pezulluar një akt të një ministri, nëse ministri vepron në kundërshtim me Kushtetutëndhe ligjet e vendit.

4. Nga analizat dhe përfundimet e mësipërme, vlerësohet se kuadri kushtetues dhe ligjor në Shqipëri, lejon një nivel të caktuar të autonomise për ministrat gjatë ushtrimit të detyrave dhe kompetencave të tyre.

5. Nga ana tjetër, duke pasur parasysh rolin politik të lidhshëm të Kryeministrit në formimin e Këshillit të Ministrave, fuqia e tij në formimin e përgjithshëm të politikave të përgjithshme, e drejta e tij për të pezulluar përkohësisht një akt të një ministri dhe autoritetin për të zgjidhur mosmarrëveshjet ndërmjet ministrave, dhe duke e krahasuar atë me përvojën aktuale të politikës në Shqipëri, konsiderohet se do të ishte e pazakontë që në një rast të natyrës teknike të çojë në një konflikt në mes të një ministri dhe Kryeministrit, në rast se ky i fundit

do të shprehë vullnetin për të rregulluar në një formë specifike një çështje, e cila është objekt i diskutimit.

Përveç sa më sipër duhet të theksojmë se niveli aktual i autonomisë së aktiviteteve të një ministri nga autoriteti i Kryeministrit varet nga një seri faktorësh të tjerë, të tilla si niveli i demokracisë në vend, shkalla e demokracisë brenda partive politike, shkalla e kontrollit dhe autoritetit që ushtron Kryeministri ndaj Ministrave të tij, rrugën politike e të karrierës, peshën dhe rëndësinë politike të një Ministri si dhe emancipimi i shoqërisë në përgjithësi.

Pra, nga përcaktimet e përmendura këtu më lartë, rezulton se secila nga ministratë e përmendura duhet të kryejnë funksionin e pronarit të aksioneve në shoqëritë përkatëse. Përpara këtij ndryshimi, ishte Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Turizmit, Tregtisë dhe Sipërmarrjes ajo që ushtronte funksionin e pronarit të aksioneve (autoritetin publik, që përfaqëson shtetin si pronar të aksioneve) në të tria aktivitetet e shoqërisë Albpetrol sh.a. s

Për më tepër sqarojmë se, organizimi i tërë veprimtarisë ekonomike në Shqipëri rregullohet nga ligji nr. 9901, datë 14.4.2008, “Për tregtarët dhe shoqëritë tregtare”. Ky ligj përcakton dhe rregullon statusin e tregtarit, themelimin dhe administrimin e shoqërive tregtare, të drejtat dhe detyrimet e themeluesve, të ortakëve dhe aksionarëve, riorganizimin dhe likuidimin e shoqërive tregtare. Ky ligj është i detyrueshëm edhe për shoqëritë shtetërore.

Albgaz sh.a. në këndvështrimin e organizimit juridik i është nënshtruar ligjit nr. 9901, datë 14.4.2008, “Për tregtarët dhe shoqëritë tregtare”, ndryshuar. Pra me konkretisht, roli i Ministrisë së Zhvillimit Ekonomik, Turizmit, Tregtisë dhe Sipërmarrjes si Autoriteti publik, që përfaqëson shtetin si pronar të aksioneve në raport me Albgaz sh.a. është ai i pronarit të 100% të aksioneve. Kjo ministri sillet ndaj shoqërisë Albgaz sh.a. dhe ushtron ato të drejta dhe ka ato detyrime njëjloj si çdo pronar tjetër privat sillet ndaj aksioneve që ka në një shoqëri aksionere që në Shqipëri është ndërtuar dhe funksionon në bazë të ligjit nr. 9901, datë 14.4.2008, “Për tregtarët dhe shoqëritë tregtare” ndryshuar.

Pra, Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Turizmit, Tregtisë dhe Sipërmarrjes luan rolin e aksionerit të vetëm duke marrë çdo vendim që ka në kompetencë Asambleja e Përgjithshme në një shoqëri aksionare sipas parashikimeve të ligjit nr. 9901, datë 14.4.2008, “Për tregtarët dhe shoqëritë tregtare” të ndryshuar.

Këtë rol për Albpetrol Sh.a në bazë të nenit 5, të VKM-së nr. 848, datë 7.12.2016, “Për krijimin e shoqërisë Albgaz Sh.a dhe përcaktimin e Autoritetit Publik që përfaqëson Shtetin si pronar të aksioneve të shoqërive Albpetrol Sha dhe Albgaz Sh.a”, e luan Ministria e Energjisë dhe Industrisë.

Rezulton tashmë se Albpetrol Sh.a dhe Albgaz Sh.a kanë kryer të gjitha procedurat për përmbushjen e këtij detyrimi, duke përmbushur në këtë mënyrë dhe detyrimin e pavarësisë së Albgaz Sh.a, nga aktivitetet e prodhimit apo furnizimit, në kuptim të nenit 36 të ligjit 102/2015 “Për sektorin e gazit natyror”.

Për sa i përket Këshillit Mbikëqyrës në nenin 135 “Të drejtat dhe detyrimet” të ligjit nr. 9901, datë 14.4.2008, “Për tregtarët dhe shoqëritë tregtare” të ndryshuar, është përcaktuar se:

2. Asambleja e përgjithshme merr vendime për çështjet e mëposhtme të shoqërisë:

- a) përcaktimin e politikave tregtare;
- b) ndryshime të statutit;
- c) emërimin e shkarkimin e anëtarëve të këshillit të administrimit (sistemi me një nivel) dhe (në sistemin me dy nivele) të anëtarëve të këshillit mbikëqyrës.

Në Statutin e Albgaz sh.a. (neni 17 Këshilli Mbikëqyrës), është përcaktuar se:

Këshilli Mbikëqyrës përbëhet nga 6 (gjashtë) anëtarë të cilët emërohen nga Asambleja e Përgjithshme.

Pra Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Turizmit, Tregtisë dhe Sipërmarrjes emëron anëtarët e Këshillit Mbikëqyrës të Albgaz sh.a. Rezulton se Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Turizmit, Tregtisë dhe Sipërmarrjes në cilësinë e Asamblesë së Përgjithshme të Albgaz sh.a. dhe në zbatim të pikës 6 b), të VKM-së nr. 848, datë 7.12.2016, “Për krijimin e shoqërisë Albgaz Sh.a dhe përcaktimin e Autoritetit Publik që përfaqëson Shtetin si pronar të aksioneve të shoqërive Albpetrol Sha dhe Albgaz Sh.a” në të cilën është përcaktuar se:

Ministri i Energjisë dhe Industrisë dhe ministri i Zhvillimit Ekonomik, Turizmit, Tregtisë dhe Sipërmarrjes, emërojnë anëtarët e këshillave mbikëqyrës të shoqërive Albpetrol sh.a. dhe Albgaz sh.a. duke zbatuar kufizimet e përcaktuara në ligjin nr. 102/2015, “Për sektorin e gazit natyror”

Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Turizmit, Tregtisë dhe Sipërmarrjes ka miratuar me vendimin nr. 56, datë 5.1.2017 Këshillin Mbikëqyrës të Albgaz sh.a.

Po kështu, Ministria e Energjisë dhe Industrisë në cilësinë e pronarit për Albpetrol Sh.a në zbatim të pikës 6 b), të VKM-së nr. 848, datë 7.12.2016, “Për krijimin e shoqërisë Albgaz Sh.a dhe përcaktimin e Autoritetit Publik që përfaqëson Shtetin si pronar të aksioneve të shoqërive Albpetrol Sha dhe Albgaz Sh.a, ka miratuar me urdhërin

Nr.448Prot, datë 29.12.2016, dhe Vendimin e Këshillit Mbikqyrës, Nr.33, datë 21.12.2016, anëtarët e Këshillit Mbikëqyrës të Albpetrol sh.a.

Për sa më sipër, konkludojmë se anëtarët e Këshillit e Mbikëqyrës të Albgaz sh.a., janë emëruar nga MZHETTS, duke respektuar kufizimet e imponuara nga neni 54 i ligjit nr. 102/2015, “Për sektorin e gazit natyror”

- Në bazë të nenit 36, në pikat 2, 3, 4, 5, 6 përcaktohet se:

2. Për të siguruar pavarësinë e ALBGAZ, i njëjti person ose të njëjtët persona nuk kanë të drejtën që njëkohësisht:

a) të ushtrojnë kontroll mbi vendimmarrjen në mënyrë të drejtpërdrejtë ose të tërthortë mbi një të licencuar, që kryen ndonjë nga veprimtaritë e prodhimit apo furnizimit të gazit natyror e të energjisë elektrike, dhe të ushtrojnë kontroll mbi vendimmarrjen ose ndonjë të drejtë tjetër ndaj Operatorit të Sistemit të Transmetimit apo rrjetit të transmetimit;

b) të ushtrojnë kontroll mbi vendimmarrjen në mënyrë të drejtpërdrejtë ose të tërthortë mbi Operatorin e Sistemit të Transmetimit ose mbi rrjetin e transmetimit dhe të ushtrojnë kontroll mbi vendimmarrjen apo të ushtrojnë ndonjë të drejtë mbi një të licencuar që kryen ndonjë nga veprimtaritë e prodhimit apo furnizimit të gazit natyror dhe të energjisë elektrike;

c) të emërojnë anëtarët e këshillit mbikëqyrës, bordit drejtues ose organeve që përfaqësojnë ligjërisht Operatorin e Sistemit të Transmetimit apo rrjetin e transmetimit dhe, në mënyrë të drejtpërdrejtë ose të tërthortë, të ushtrojnë kontroll mbi vendimmarrjen apo ndonjë të drejtë mbi një të licencuar që kryen ndonjë nga veprimtaritë e prodhimit apo furnizimit të gazit natyror dhe të energjisë elektrike;

ç) të jenë anëtarë të këshillit mbikëqyrës, bordit drejtues ose organeve të tjera që përfaqësojnë të licencuarin pranë të licencuarve që kryejnë veprimtarinë e prodhimit ose furnizimit të energjisë elektrike e të gazit natyror dhe veprimtarinë e Operatorit të Sistemit të Transmetimit ose rrjetit të transmetimit.

3. Ndalimet e parashikuara në shkronjat “a”, “b” dhe “c”, të pikës 2, të këtij neni, zbatohen në mënyrë të veçantë për:

a) kompetencën për të ushtruar të drejtën e votës;

b) kompetencën për të emëruar anëtarët e këshillit mbikëqyrës, bordit drejtues ose organeve që përfaqësojnë të licencuarin;

c) të drejtën e mbajtjes së një pjese të shumicës së aksioneve.

4. Detyrimi i parashikuar në pikën 2, të këtij neni, konsiderohet se është përmbushur nëse dy ose më shumë shoqëri, të cilat kanë rrjetet e tyre të transmetimit, kanë krijuar një sipërmarrje të përbashkët, e cila vepron si një operator i sistemit të transmetimit në dy ose më shumë shtete. Asnjë shoqëri tjetër

nuk mund të jetë pjesë e kësaj sipërmarrjeje të përbashkët, përveç rastit kur shoqëria është përcaktuar si operator i pavarur i sistemit të transmetimit dhe është certifikuar sipas kushteve të përcaktuara në këtë ligj.

5. Kur personi i përmendur në pikën 2, të këtij neni, është një organ publik që kontrollohet nga shteti, atëherë dy organe të veçanta publike që ushtrojnë kontroll, njëri mbi Operatorin e Sistemit të Transmetimit ose mbi rrjetin e transmetimit dhe tjetri mbi të licencuarin që kryen funksionin e prodhimit ose të furnizimit të gazit natyror e të energjisë elektrike, do të konsiderohen sikur nuk janë i njëjti person.

6. Operatorit të Kombinuar, i cili ka qenë pjesë e një shoqërie të integruar vertikalisht, në përputhje me kërkesat e këtij ligji, merr masat që të mos përhapë apo të mos transferojë informacione të ndjeshme tregtare të njësitë e tjera të shoqërisë së mëparshme të integruar vertikalisht, që kryejnë ndonjë nga veprimtaritë e prodhimit apo furnizimit të gazit natyror dhe të energjisë elektrike.

Siç evidentohet më lart në bazë të VKM-së nr. 848, datë 7.12.2016, “Për krijimin e shoqërisë Albgaz Sh.a dhe përcaktimin e Autoritetit Publik që përfaqëson Shtetin si pronar të aksioneve të shoqërive Albpetrol Sha dhe Albgaz Sh.a”, rezulton se Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Turizmit, Tregtisë dhe Sipërmarrjes është mbajtëse e 100 % të aksioneve të Albgaz sh.a., ndërkohë që MEI është 100 % aksionere e Albpetrol sh.a. të cilat ushtrojnë respektivisht aktivitetin e prodhimit dhe atë të operatorit të gazit natyror.

Në këtë mënyrë, për qëllime të ndarjes së pronësisë së Albgaz sh.a., rezulton e kryer kjo ndarje sipas parashikimeve të nenit 36, të ligjit nr. 102/2015, “Për sektorin e gazit natyror”, si dhe në përputhje me sa përcaktuar në nenin 8, gërma “a”, të rregullave “Miratuar me vendimin nr. 100, datë 05.08.2015 dhe ndryshuar me vendimin nr.129, datë 31.10.2015”, ku përcaktohet se, ndër kriteret që duhet të përmbushen nga aplikuesi për të mundësuar vendimmarrjen dhe certifikimin nga Rregullatori është:

a) Personi juridik që ka pronësinë mbi Operatorin e Sistemit të Transmetimit të gazit natyror nuk duhet të ketë të drejta kontrolli të drejtpërdrejtë apo të tërthortë në aktivitetet e prodhimit, shpërndarjes, furnizimit apo anasjelltas;

Në formularin e ndarjes së pronësisë të rregullores ERE, përcaktohet se: Personi juridik që ka pronësinë mbi Operatorin e Sistemit të Transmetimit të gazit natyror nuk emëron, kontrollon apo është anëtar i bordeve apo strukturave drejtuese në aktivitetet e prodhimit, shpërndarjes, furnizimit apo anasjelltas, si dhe nuk ushtron të drejtën e votës apo të drejtën e maxhorancës së aksioneve;

Kjo kërkesë e rregullores, ka gjetur zgjidhje në kuadër të parashikimeve të VKM-së nr. 848, datë 7.12.2016, “Për krijimin e shoqërisë Albgaz Sh.a dhe përcaktimin e Autoritetit

Publik që përfaqëson Shtetin si pronar të aksioneve të shoqërive Albpetrol Sha dhe Albgaz Sh.a, shpjeguar në mënyrë të detajuar më lart.

Në gërmën “q”, të pikës 2, të nenit 8, të rregullores Miratuar me vendimin e Bordit të ERE nr. 100, datë 05.08.2015 dhe ndryshuar me vendimin nr. 129, datë 31.10.2015”, kërkohet të parandalohet nxjerrja e informacionit të ndjeshëm tregtar të kompanive të energjisë.

Referuar akteve të brendshme të kompanisë (Kodi i Sjelljes i Albgaz sh.a. pika 16.3 rezulton se çdo punonjës i Albgaz sh.a. duhet të respektojë ndër të tjera ruajtjen e konfidencialitetit të informacionit edhe pas largimit nga shoqëria. Në mënyrë të veçantë në nenin 16.3 të Kodit të Etikës është përcaktuar sa vijon:

Punonjësit e ALBGAZ sh.a. duhet të zbatojnë me rigorozitet parimin e konfidencialitetit ndaj të gjithë klientëve të saj.

ALBGAZ sh.a. duhet të sigurojë kushtet e duhura për ruajtjen dhe mbrojtjen e informacionit të klientit. Vetëm klienti apo personat e autorizuar prej tij kanë të drejtë të kërkojnë dhe trajtojnë informacionin që i përket atij.

Gjatë kryerjes së detyrave të tyre, punonjësit mund të kenë akses në informacion, që zakonisht nuk është i hapur për publikun, ose që konsiderohet konfidencial. Këtu mund të përfshihet informacioni, që ka lidhje me furnizuesit, punonjësit, me të cilat ALBGAZ sh.a. është e lidhur, ose ka qenë e lidhur në të kaluarën. Është e rëndësishme që kurrë të mos diskutohen informacione të tilla me persona jashtë ALBGAZ sh.a., me mediat e shkruara ose elektronike, ose me pjesëtare të tjerë të stafit, që nuk kanë nevojë të jenë në dijeni, përveç rasteve të autorizuara nga eprori i tyre. Ju nuk mund të përdorni informacione konfidenciale për qëllime të tjera, veç atyre të punës.

Informacioni konfidencial (në formë elektronike, të shkruar, të folur, ose ndonjë formë tjetër) nuk duhet të dalë jashtë ambjenteve të ALBGAZ. Përrjashtime mund të bëhen vetëm në rastet e mëposhtme:

- Pas aprovimit paraprak nga eprori, nëse punonjësi dëshiron të punojë me informacionin jashtë ambjenteve të ALBGAZ, por vetëm në interes të punës. Në raste të tilla, punonjësi duhet të ndërmarrë të gjitha masat e nevojshme, që asnjë person i tretë të mos ketë akses në këtë informacion;
- Në raste të tjera, vetëm pas miratimit paraprak me shkrim nga një menaxher i ALBGAZ.

Kur një punonjës largohet nga vendi i tij/saj i punës në fund të ditës, ose largohet gjatë ditës, ai/ajo duhet të sigurohet që asnjë informacion

konfidencial të mos lihet në vendin e punës, ose në një vend tjetër të aksesueshëm lehtë. Të gjithë dokumentet që përmbajnë informacion konfidencial, duhet të mbyllen me çelës dhe kompjuteri duhet të fiket, ose të jetë i mbrojtur me kod. Gjithashtu, gjatë bisedave me klientë në vendin e punës, gjithë informacioni konfidencial, duke përfshirë informacionin në kompjuter, nuk duhet të jetë i dukshëm. Informacioni konfidencial mund t'u jepet palëve të treta vetëm pas aprovimit paraprak nga një menaxher i ALBGAZ. Punonjësit mund t'u japin informacion konfidencial kolegëve të tyre të punës vetëm kur kjo është në interes të Kompanisë.

Përgjegjësia për mosdhënie të informacionit konfidencial është e vlefshme edhe pas largimit të punonjësit nga puna.

Nxjerrja e informacionit konfidencial nga punonjësi do të shoqërohet me marrjen e **masave disiplinore**, që mund të sjellin edhe **largimin nga puna**.

Gjithashtu në kontratën individuale të punës në nenin 16 është parashikuar se

- 16.1 Punëmarrësi ndalohet të nxjerrë dokumentacion konfidencial nga institucioni ku ai punon normalisht apo ku shkon përkohësisht, pa autorizim paraprak me shkrim nga eprori i tij.
- 16.2 Punëmarrësi ndalohet të nxjerrë informacione të cilat do të mund të dëmtojnë interesat e Albgaz sh.a., apo të ndonjë shoqërie a personi tjetër, për të cilat ka rënë në dijeni gjatë ushtrimit të detyrës apo për shkak të saj.
- 16.3 Në ato raste ku e gjykon të përshtatshme, Punëdhënësi mund të kërkojë nga një apo disa Punëmarrës të nënshkruajnë një Kontratë Konfidencialiteti. Punëmarrësi është i detyruar të nënshkruajë Kontratën e Konfidencialitetit kur i kërkohet nga Punëdhënësi.
- 16.4 Në ato raste kur e gjykon të përshtatshme, Punëdhënësi mund të kërkojë nga një apo disa Punëmarrës të nënshkruajnë një Deklaratë Konflikti Interesi, nëpërmjet së cilës Punëmarrësi të shprehet se nuk ka asnjë interes, të drejtpërdrejtë apo të tërthortë, të vërtetë apo në dukje, dhe që vjen apo mund të vijë në konflikt me pozicionin e tij në shoqërinë Albgaz sh.a. dhe me interesat e kësaj të fundit. Punëmarrësi është i detyruar të nënshkruajë Deklaratën e Konfliktit të Interesit kur i kërkohet nga Punëdhënësi.

Po ashtu në referencë të nenit 41, të ligjit nr. 102/2015, “Për sektorin e gazit natyror”, Albgaz sh.a. ka detyrimin e ruajtjes së konfidencialitetit të informacionit të ndjeshëm tregtar. Në këtë nen përcaktohet se OST:

“Ruan konfidencialitetin e çdo informacioni të ndjeshëm tregtar.”

Sa më sipër kërkuar nga ligji është pasqyruar në aktet e brendshme të Albgaz sh.a., shpjeguar në mënyrë të detajuar në paragrafin më sipër.

- Në nenin 80, pika 4, gërma “c”, kërkohej: Pasja në dispozicion të Operatorit të Sistemit të Transmetimit të gazit natyror të burimeve të nevojshme financiare, teknike, fizike dhe njerëzore për të realizuar aktivitetin e tij. Lidhur me këtë kriter të ligjit në analizë të dokumentacionit të dorëzuar nga aplikuesi rezultoi se:

Megjithatë kemi të bëjmë me kompani të sapokrijuar, Albgaz Sh.a ka filluar menjëherë punë për certifikim dhe licensim. Në pritje të vendimit të ERE për tarifën e transmetimit, Albgaz Sh.a ka gjetur klientë me të cilët ka përgatitur kontratat e bashkëpunimit. Me miratimin e tarifës nga ERE Albgaz Sh.a do të jete në gjendje të fillojë të transmetojë gaz dhe realizojë mbulimin e shpenzimeve për vitin 2017. Parlamenti Shqiptar, miratoi ligjin nr. 102/2015, “Për sektorin e gazit natyror”, i cili shënon një hap shumë të rëndësishëm për gjithë legjislacionin shqiptar në përgjithësi si një dëshmi e përafrimit të tij me legjislacionin evropian, por ka rëndësi të veçantë për sektorin e gazit natyror, për sa i përket organizimit dhe funksionimit të tij. Ky ligj reflekton parashikimet e paketës së tretë legjislative evropiane në fushën e energjisë dhe si rrjedhojë vendos kriteret e reja për organizimin dhe funksionimin e shoqërive të sektorit elektroenergjetik dhe tregut të gazit natyror. Një vend të veçantë në këto parashikime ligjore, zë Albgaz Sh.a, si shoqëria e sektorit të gazit natyror që ka detyrimin për të garantuar sigurinë e gjithë sistemit të gazit natyror shqiptar. Për këtë, Albgaz Sh.a duhet të sigurojë pavarësinë e saj nga kompanitë e tjera të sistemit të gazit natyror nëpërmjet procesit të certifikimit, transparencës në procesin e alokimit të kapaciteteve të transmetimit, sigurimit të gazit për humbjet dhe shërbimet ndihmëse në tregun e gazit nëpërmjet procedurave konkurruese dhe transparente, sigurimit të balancimit të sistemit nëpërmjet organizimit dhe operimit të tregut të disbalancave, sigurimit të tarifave transparente për aksesin në rrjetin e transmetimit, pjesëmarrje aktive në organizimin dhe funksionimin e tregut të gazit natyror. Duket qartë që ligji i ri, ashtu sikurse edhe synimi për anëtarësimin me të drejta të plota në ENTSO-G, e vendos Albgaz Sh.a përballë shumë detyrimeve dhe si rrjedhojë para një perspektive të re, e cila kërkon përshtatjen e Albgaz Sh.a me një kompani evropiane transmetimi të gazit. Që do të thotë, zhvillimin e Albgaz Sh.a, jo vetëm si një kompani që përmbush të gjitha kriteret teknike dhe ligjore evropiane, por edhe si një tërësi burimesh njerëzore që e bëjnë të mundur përmbushjen e këtyre kriterëve. Edhe struktura organizative e Albgaz sh.a. është konceptuar duke pasur parasysh pikërisht gjithë sa më sipër, me disa drejtori që kryejnë funksione administrative me varësi nga administratori i shoqërisë dhe tri departamentet, që lidhen drejtpërdrejtë me përmbushjen e objektivave ligjore të sipërpërmendura dhe konkretisht:

Referuar organogramës së miratuar të shoqërisë Albgaz sh.a. rezulton se janë 550 punëmarrës të kontraktuar, mbështetur në kontratën individuale të punës, nga shoqëria Albgaz sh.a..

I. DREJTORI TREGTAR

Drejtori i cili ka për detyrë që të:

- Përpilojë dhe parashtojë planet operacionale, financiare dhe strategjike që lidhen me aktivitetin tregtar të Albgaz Sh.A.
- Komunikon me Administratorin në lidhje me çështje të administrimit tregtar të Shoqërisë
- Mbikqyr aktivitetin tregtar të Shoqërisë.
- Ndjek tregun e gazit natyror në Shqipëri, Rajon dhe Bashkimin European
- Propozon masa dhe ndërhyrje konkrete për rregullat e tregut të gazit natyror.
- Komunikon dhe propozon ndryshime për planin tregtar të Shoqërisë
- Raporton aktivitetin e tij pranë Administratorit të Shoqërisë
- Çdo detyrë tjetër të ngarkuar nga Administratori.

II. DREJTORIA TEKNIKE

Detyrat dhe Përgjegjësitë Kryesore:

- Duke pasur në fokus bilancet e Gazit në rrjetet e Trasmetimit dhe Shpërndarjes apo në Depozitat, llogarit Humbjet Teknike respektive duke krijuar nje tablo të qarte dhe transparente për situatën e humbjeve teknike në rrjetin e trasmetimit dhe shpërndarjes apo depozitimit të kompanisë Albgaz sh.a.
- Jep kontributin për zhvillimin në mënyrë të plotë nga ana teknike por edhe nga ana menaxheriale duke pasur në fokus jo vetëm zvoglimin e humbjeve teknike por edhe leverdinë ekonomike dhe rikthyeshmërinë e këtyre investimeve. Kështu me anën kësaj mënyrë menaxhimi, do t'ji shërbejë Administratorit të Shoqërisë për ta orientuar atë sa më saktë mbi prioritetet teknike dhe eficiencën ekonomike të të gjitha investimeve që do të duhen në rrjetin e trasmetimit, shpërndarjes dhe depozitimit të Albgaz.
- Ndjek, zbaton, kontrollon dhe evidenton vendimet e Administratorit dhe të

Këshillit shkencor dhe merr masat e nevojshme tekniko – organizative për implementimin e tyre.

- Do të kontribuojë në mënyrë të vazhdueshme në miratimin dhe kontrollin e standarteve dhe miratimin e specifikimeve teknike të paisjeve dhe materialeve që do të futen në rrjetin e Albgaz duke rritur efikasitetin e tij dhe ulur kostot operacionale .
- Kontribuon në standartizimin për të krijuar lehtësime në përmirësime në operacionet e trasmetimit, shpërndarjes apo depozitimit të gazit natyror dhe ofrimin e shërbimeve, duke siguruar masat e performancës që do të :
- Ndhimojne menaxherët e Albgaz për të kuptuar më mirë pikat e forta të kompanisë së tyre dhe dobësitë, përpykjet për përmirësime të drejtpërdrejta.
- Të ndihmojë zyrtarët publikë, investitorët, institucionet e kreditimit dhe organizatat donatore për të zhvilluar shpenzime kapitale dhe programe të asistencës teknike për Albgaz që janë të lidhura me performancën.
- Do të kontribuojë për projektimin, planifikimin dhe zhvillimin e aseteve të Albgaz.
- Njëpërmjet sektorit të shërbimeve teknike e të mirëmbajtjes së rrjetit të transmetimit të cilin e ka në varësi do të kontribuojë që veprimet operacionale të kryerjes së mirëmbajtjes së rrjetit dhe shfrytëzimit të tij të realizohen jo vetëm sipas rregullave teknike të gazit por edhe me eficiencë ekonomike, pra me kosto sa më të ulët.
- Menaxhimin e Ndërprerjeve të papalanifikuara për arsye teknike apo abuzive.
- Menaxhimin e bazës materiale edhe në nivele të ulëta në terren si grup operativ dhe operacional.
- Menaxhon tërësinë e vepimeve të investimit, rikonstruktimit të rrjetit, remonteve kapitale si edhe veprimet operacionale.
- Menaxhimin e situatave emergjente që mund të krijohen në rrjet si pasojë e forcave më të mëdha, fatkeqsive natyrore apo ndërhyrjeve abuzive të personave fizikë, subjekteve të ndryshme shtetërore ose private.
- Menaxhon procesin e optimizimit të rregjimit teknik të rrjetit, e kryerjes së bilancit të gazit në rrjetin shpërndarës dhe llogarit humbjet.
- Konkordon për objektivat me Administratorin e kompanisë dhe preokupohet për shpërndarjen pranë drejtorive që ai mbulon si dhe për më tepër me ndjekjen dhe realizimin e tyre.
- Përcakton dhe ndjek objektivat teknike për zhvillimin e aktiviteteve që ai ka

nëpërmjet programimit dhe planifikimit për sa i përket shfrytëzimit dhe mirëmbajtjes së rrjetit.

- Ndjek efikasitetin dhe eficiencën organizative sipas objektivave strategjike me anën e iniciativave të përshtatshme lidhur me organizimin e punës, me koordinimin dhe kontrollin e tyre.
- Analizon avaritë e rënda dhe aksidentet në punë, nxjerr konkluzionet teknike në lidhje me to si dhe i propozon Administratorit marrjen e masave të nevojshme për minimizimin dhe mos ndodhjen e tyre në të ardhmen.
- Përgjigjet në shkallën më të lartë për zbatimin e rregullave teknike e të sigurisë në punë të jetës së punonjësve, të qytetarëve të komunitetit ku Albgaz sh.a. ushtron aktivitetin.

Propozon masat e nevojshme për zbatimin e detyrimeve që rrjedhin nga ligji për mbrojtjen e mjedisit.

III. DREJTORIA E FINANCËS KONTABILITETIT DHE PROGRAMIMIT

Qëllimi i Drejtorisë EKONOMIKE i Albgaz sha (DEK) ose arritja e efektivitetit në menaxhimin e funksioneve financiare.

Funksionet financiare të Albgaz sha përfshijnë:

- politikat e kontabilitetit dhe procedurat,
- llogari -mbajtjen dhe raportimin e sistemeve,
- planifikimin dhe parashikimin,
- praktikat dhe procedurat buxhetore dhe financiare si dhe:
- Përgjegjësitë mbikëqyrëse.

Qëllimi i menaxhimit të mirë financiar është për të siguruar që shoqëria të operojë si një ndërmarrje financiarisht e qëndrueshme.

IV.DREJTORIA E PROJEKTEVE DHE MARREVESHJEVE

Detyrat dhe Përgjegjësitë Kryesore:

- Nëpërmjet përmbledhjes së një numri detyrash dhe procesesh syon zhvillimin dhe oportunitetet e rrijtes së aktiviteteve të biznesit të kompanive brenda dhe jashtë organizatës;
- Krijimimi vlerave afatgjata të kompanisë me konsumatorët, marrdhëniet me

grupe të interesit dhe me tregjet;

- Zhvillimi i detyrave dhe proceseve lidhur me përgatitjet analitike të oportuniteteve të rritjes potenciale të bizneseve të Shoqërisë;
- Mbështetja dhe monitorimi i implementimit të oportuniteteve të rritjes;
- Ngritja, ndërtimi i menaxhimit të marrdhënieve strategjike
- Bashkëpunimi dhe ndarja me të tjerët të ekspertizës, teknologjisë, etj., që të zgjerohen kapacitetet për të identifikuar, kërkuar (kërkim shkencor), analizuar dhe për të sjellë në tregje biznese efektive dhe produkte të reja;
- Fokusimi në zhvillimin e projekteve nëpërmjet financimeve, teknologjisë, produkteve;
- Menaxhon të gjithë projektet që ndërmer kompania me qëllim arritjen e strategjisë së saj;
- Analizon rezultatet e projekteve dhe jep konkluzionet dhe rekomandimet respektive për Administratorin dhe menaxhimin e kompanisë;
- Ndërmerr inisiativa dhe propozon projekte të reja për kompaninë, me qëllim arritjen e objektivave strategjike të kompanisë;
- Analizon dhe vlerëson raportet e përgatitura dhe raporton rezultatet në mënyrë periodike tek eprorët.
- Përgjigjet për zbatimin e detyrave dhe angazhimeve që kanë strukturat e Albgaz në kuadër të zbatimit të projekteve.
- Programon, implementon, monitoron dhe ndjek zbatimin në kohë dhe me cilësi të veprimtarive të lidhura me menaxhimin e projekteve.
- Monitoron zbatimin e projekteve me qëllim përdorimin me efektivitet të tyre.
- Përcakton punët që duhet të kompletohen gjatë ciklit të jetës së projektit.
- Gjatë procesit të planifikimit, nëpërmjet output-ve kërkohet caktimi I punëve të nevojshme për t'a përmbyllur projektin.
- Nëpërmjet procesit të kontrollit dhe monitorimit mundësohet menaxhimi i 'zvarritjes së fushëveprimit (scope creep)', dokumentimit, ndjekjes, dhe aprovimit/disprovimit të ndryshimeve të projektit.
- Nëpërmjet procesit të mbylljes, përmes auditit konkludohet në gjetjet e projektit dhe vlerësohen rezultatet kundër planit original.
- Përcaktohen qartë fushat e produktit dhe të projektit.
- Përcaktimi i fushës së projektit të lidhur me kërkesat e biznesit/kompanisë, kërkesat e projektit dhe kërkesat e gjetjeve.

- Përcaktimi i fushës së produktit lidhur me kërkesat teknologjike, kërkesa të sigurisë dhe të performancës.

V. DREJTORIA E SHËRBIMEVE MBËSHTETËSE

Detyrat dhe Përgjegjësitë Kryesore:

- Menaxhon shërbimet që janë në mbështetje të realizimit të aktiviteteve të Shoqërisë
- Mbështet strukturat e shoqërisë me opinione ligjore, ndjek dhe realizon përfaqësimin në gjyq të proceseve gjyqësore në të cilat përfshihet shoqëria.
- Mbështet strukturat e tjera me shërbimet mbështetëse (automjete, shërbimet e mirëmbajtjes, IT, shërbime operacionale etj.)
- Menaxhon dhe planifikon Burimet Njerezore të Shoqërisë
- Menaxhon Proceset e Prokurimit sipas legjislacionit në fuqi
- Autorizon lëvizjen e bazës materiale duke kontrolluar eficiencën e përdorimit të saj nga strukturat përkatëse.

Përveçndarjes sa i përket burimeve njerëzore të Albpetrol sh.a. dhe Albgaz sh.a. rezulton se kjo ndarje është konkretizuar edhe në strukturat fizike, financiare dhe në nivel teknik. Sa më sipër Selia e Shoqërisë Albgaz Sh.a referuar Nenit 2 të statutit të shoqërisë ndodhet në Tiranë në adresën: Njësia Bashkiake Nr.2, “Bulevardi Zhan Dark”, Nr.3, mbrapa Ministrisë së Jashtme dhe nuk ka asnjë lidhje me zyrat e Albpetrol sh.a.

Faqja zyrtare e shoqërisë Albgaz Sh.a është : www.albgaz.al edhe serveri ndodhet në godinën INSTAT : Njësia Bashkiake Nr.2, “Bulevardi Zhan Dark”, Nr.3, mbrapa Ministrisë së Jashtme.

Llogaritë bankare janë gjithashtu të ndara nga Albpetrol sh.a. referuar edhe kopjes së dokumentit bankar IBAN pranë Bankës CREDINS depozituar në ERE.

Ligji nr. 102/2015, “Për sektorin e gazit natyror», ka bërë disa parashikime të cilat përfshijnë dhe përbëjnë detyrimin e Albgaz sh.a. në lidhje me hartimin e një plani 10-vjeçar zhvillimor, që duhet të përmbajë, procedurën e miratimit, procedurën e rishikimit, detyrimin e raportimit në lidhje me këto plane në ERE.

Albgaz Sh.a. zotëron asetet sipas dokumentave bashkëngjitur nga të cilat veçojmë rrjetin e transmetimit si vijon:

Nr	Magjist ralet	Gjate si km	Diame tri Φ inc	Presio ni Projek tuar bar	Presion i Pranua r bar	Pres ioni Fakt ik bar	Debit I Projekt uar Nm3/d ite	Debi ti Pran uar Nm3 /dite	Debit i Fakti k Nm3 /dite
1	Divjak e - Bubulli me	23	12-8-4	40	8	4-4.5	2300000	8700 0	5000
2	Bubulli me- Fier	14	12	40	8	4.5	2300000	8700 0	5000
3	Povelc e -Fier	17.3	9.1	40	10	4.5	1200000	1150 0	3000
4	Frakull -Fier	7	6	40	10	3-4.5	760000	1770 0	5000
5	Cakran - ballsh	5.5	10	40	15	3-4.5	300000	4000 0	5000
6	Delvin e- Ballsh	101	6	40	15	6.5	110000	6300 0	18000 - 20000
7	Ballsh Fier	24	12	40	10	4	2900000	2800 0	12000
8	Ballsh - Elbasa n	84	12	40	20	-	1700000	-	Demt uar

- Me krijimin e Shoqërisë Albgaz Sh.A. asetet e transmetimit të gazit kaluan nga Shoqëria Albpetrol Sh.a tek Shoqëria Albgaz Sh.a. Vlera e këtyre asetëve është vlerësuar në shumën 359 068 000 (treqind e pesëdhjetë e nëntë milionë e gjashtëdhjetë e tetë mijë) lekë. Levizja e asetëve është bërë bazuar në VKM nr.848, datë 07.12.2016, “Për krijimin e Shoqërisë "Albgaz" Sh.a. dhe përcaktimin e autoritetit publik që përfaqëson shtetin si pronar të aksioneve të shoqërive "Albpetrol Sh.a.” dhe "Albgaz Sh.a.”

Vlersimi i asetëve të transferuar në Albgaz Sh.a. është kryer nga ekspert kontabël të pavarur të cilët kanë kryer të gjitha veprimet e nevojshme sipas librave dhe rregjistrave të vëna në dispozicion nga Shoqëria Albpetrol Sh.a. Këto asete tashmë figurojnë të kontabilizuar në rregjistrat e shoqërisë Albgaz Sh.a.

Shoqëria Albgaz Sh.a ka një interes thelbësor që të kryej evidentimin faktik të asetëve në terren dhe të kryej rregjistrimin e asetëve të parregjistruara në zyrat hipotekore perkatese, pasi duke kryer këtë proces Shoqëria Albgaz Sh.a do të rrisë vlerën e saj dhe do të pastroj rregjistrat nga asetet e panevojshme për operacionet e saj.

Për sa më sipër, Administratori i Shoqërisë Albgaz Sh.a. ka leshuar një Urdhër të brendshëm Nr. 02, datë 28/02/2017 ku kërkohet:

- 1- Të fillojë menjëherë procedura e evidentimit faktik të asetëve të Shoqërisë Albgaz Sh.a. dhe rregjistrimin e tyre në zyrat hipotekore.
- 2- Të ngrihet grupi i punës me 8 punonjës të niveleve të larta drejtuese për menaxhimin e procesit.
- 3- Grupi i punës është ngarkuar me detyrat si më poshtë:
 - a) Në bashkëpunim me Drejtorinë Teknike, Drejtorinë e Projekteve dhe Marrveshjeve dhe Drejtorinë e Sherbimeve Mbeshtetese, të evidentojnë në bazë të të dhënave që disponojnë dhe këqyrjes faktike në terren gjatësinë e linjave të transmetimit dhe shpërndarjes së gazit natyror, asete të Albgaz Sh.A. dhe statusin e rregjistrimit të tyre në rregjistrat hipotekor.
 - b) Në bazë të të dhënave të marra nga aktiviteti i përshkruar në pikën a), të përcaktojnë numrin e ditëve të punës dhe punonjësve që nevojiten për verifikimin faktik të asetëve në terren sipas linjave të transmetimit dhe shpërndarjes dhe të përgatisin një plan konkret për rregjistrimin e asetëve të hipotekuar në rregjistrat perkates hipotekor.

- 4- Drejtoria Shërbimeve Mbështetëse dhe Drejtoria Ekonomike në bashkëpunim me grupin e punës të llogarisi nevojat për mjete logjistike dhe të mbuloj kostot për verifikimin faktik të aseteve në terren dhe rregjistrimin e tyre në rregjistrat perkates hipotekor.

Afati final për përfundimin e procesit të evidentimit faktik të aseteve në terren është vënë data 30 Shtator 2017.

Rrjeti i tanishëm në zotërim nga Albgaz Sh.a përfshin këto sisteme të amortizuara të transmetimit. Albgaz Sh.a ka ngritur grup pune për vlerësimin e këtij sistemi dhe përmirësimin e tij. Rezultatet e këtyre grupeve të punës dhe parashikime të tjera në Masterplanin e Gazit dhe projekteve specifike të këtij masterplani do të përbëjnë bazën për planin 10 vjeçar zhvillimor të Albgaz Sh.a Neni 46, i ligjit nr. 102/2015, “Për sektorin e gazit natyror” - zhvillimi i rrjetit dhe vendimet e investimeve

1. Operatorii Kombinuar, brenda 12 muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji, paraqet në ERE një plan dhjetëvjeçar zhvillimi të rrjetit të transmetimit, në bazë të kërkesës e të ofertës, i cili rishikohet deri më 31 tetor të çdo viti, pasi të jetë konsultuar me të gjitha palët e interesuara dhe të jenë mbajtur parasysh parashikimi ekzistues dhe i planifikuar i kërkesë-ofertës. Plani i zhvillimit të rrjetit të transmetimit përmban masa efektive, në mënyrë që të garantojë përshtatshmërinë e rrjetit dhe sigurinë e furnizimit.

2. Plani i zhvillimit të rrjetit duhet:

- a) të marrë në konsideratë informacionin për pjesëmarrësit e tregut të gazit natyror, si dhe informacionet për infrastrukturën kryesore të transmetimit që duhet të ndërtohet ose të përmirësohet gjatë 10 viteve të ardhshme;
- b) të përmbajë të dhëna për të gjitha investimet e miratuara dhe të identifikojë investimet e reja, të cilat duhet të ekzekutohen në tri vitet e ardhshme;
- c) të përcaktojë një afat kohor për të gjitha projektet e investimeve.

3. Në hartimin e planit dhjetëvjeçar të zhvillimit të rrjetit, ALBGAZ-ja bën parashikime në lidhje me prodhimin, furnizimin, konsumin dhe shkëmbimin e gazit natyror me vendet e tjera, duke marrë parasysh planet e investimeve për rrjetet në vendet përreth, si dhe planet e investimeve për impiantet e depozitimit dhe rigasifikimit të GNL-së.

4. ERE konsultohet në mënyrë të hapur dhe transparente me të gjithë përdoruesit aktualë apo të mundshëm të sistemit lidhur me planin dhjetëvjeçar të zhvillimit të rrjetit. ERE boton rezultatit e procesit të konsultimit, veçanërisht nevojat e mundshme për investime.

5. ERE shqyrton planin dhjetëvjeçar të zhvillimit të rrjetit dhe, në rast se vëren se nuk janë përmbushur të gjitha nevojat e zhvillimit për investime të identifikuar gjatë procesit të konsultimit, kërkon nga Operatorit të Kombinuar të plotësojë dhe/ose të ndryshojë planin e tij dhjetëvjeçar të zhvillimit të rrjetit.

6. ERE miraton, monitoron, si dhe vlerëson zbatimin e planit dhjetëvjeçar të zhvillimit të rrjetit.

7. Kur ERE konstaton se Operatorit të Kombinuar nuk ka realizuar për tri vite një investim të parashikuar, sipas planit dhjetëvjeçar, dhe gjykon se investimi është i nevojshëm e mund të financohet pa penguar operimin normal të rrjetit, i kërkon atij të marrë një nga këto masa:

a) të realizojë investimin në fjalë;

b) të organizojë një procedurë konkurruese për realizimin e investimit në fjalë, të hapur ndaj çdo investitori;

c) të pranojë rritjen e kapitalit, me qëllim financimin e investimeve të nevojshme dhe të lejojë investitorët e pavarur për të marrë pjesë në kapitalin e shoqërisë.

8. Kur ERE merr masa, sipas shkronjës “b”, të pikës 7, të këtij neni, mund ta detyrojë Operatorin e Sistemit të Transmetimit të zbatojë një ose më shumë nga alternativat e mëposhtme:

a) të sigurojë financimin nga ndonjë palë e tretë;

b) të kërkojë ndërtimin nga ndonjë palë e tretë;

c) të ndërtojë vetë asetet e reja përkatëse brenda një afati të arsyeshëm;

ç) t'i operojë asetet e reja pas ndërtimit.

9. ALBGAZ-ja u siguron investitorëve të gjitha informacionet e nevojshme për të realizuar investimet dhe bën përpjekjet maksimale për të lehtësuar zbatimin e projektit të investimit. Marrëveshjet përkatëse financiare do t'i nënshtrohen miratimit nga ERE.

10. ERE, në ushtrimin e kompetencave të saj, sipas pikave 7 dhe 8, të këtij neni, merr mendimin nga ministria përgjegjëse për energjinë.

11. ERE merr masa që kostotot e investimeve të mbulohen nga tarifat përkatëse dhe që investimet e përcaktuara të merren në konsideratë gjatë miratimit të tarifave të vitit pasardhës.

12. ERE harton dhe miraton një rregullore për procedurat e paraqitjes e të miratimit të planeve të investimit.

Detyrat e Operatorit të Kombinuar janë ato që përcaktohen në nenet 41, 53, 61, dhe 69.

Specifikisht Neni 41 parashikon:

1. ALBGAZ ka këto përgjegjësi kryesore:

- a) ndërton, zotëron, operon, mirëmban dhe zhvillon në varësi të kushteve ekonomike një sistem të sigurt nga rreziqet dhe eficient të transmetimit të gazit natyror dhe siguron një treg konkurrent, si edhe kapacitete të mjaftueshme për të plotësuar kërkesën e arsyeshme për transmetim të gazit natyror në një territor të caktuar dhe mjete të mjaftueshme për të përmbushur detyrimet e shërbimit. ALBGAZ, gjatë përmbushjes së detyrave të tij, respekton kërkesat e mbrojtjes në punë në sistemin e transportit, si dhe mbrojtjes së mjedisit, sipas legjislacionit në fuqi;
- b) siguron shërbimin e transmetimit të gazit natyror, në përputhje me kushtet e licencës dhe me rregullat e ERE-s;
- c) kryen balancimin e sistemit, mbështetur në parime objektive, transparente e jodiskriminuese, në përputhje me rregullat balancuese. Çmimet për ofrimin e shërbimeve të lidhura me balancimin do të përcaktohen në bazë të metodologjisë së miratuar nga ERE;
- ç) siguron ofrimin e shërbimeve të sistemit në mënyrë transparente dhe jodiskriminuese, në bazë të parimit të kostos më të ulët dhe ndikimit mjedisor më të ulët;
- d) ndërton kapacitete të mjaftueshme ndërkufitare për të integruar sistemin e transmetimit të gazit natyror të Shqipërisë me sistemin analog të vendeve anëtare të BE-së dhe palëve kontraktuese të Komunitetit të Energjisë, duke përmbushur të gjitha kërkesat e nevojshme ekonomike dhe teknike të realizueshme për kapacitetin, si dhe duke marrë parasysh sigurinë e furnizimit me gaz;
- dh) u siguron çdo operatori tjetër të sistemit të transmetimit, OSSH-së, operatorit të impiantit të depozitave, operatorit të impiantit të GNL-së, OST-së fqinje ose shoqërive të tjera të licencuara të gazit natyror informacion të mjaftueshëm, në mënyrë që transporti dhe depozitimi i gazit natyror të jenë në përputhje me mundësinë për të siguruar ndërveprimin e sigurt dhe eficient të sistemeve të ndërlidhura;
- e) u siguron përdoruesve të sistemit informacion të hollësishëm, të kuptueshëm dhe të arritshëm për shërbimet e ofruara, kushtet e shërbimit dhe informacionin e nevojshëm teknik për përdoruesit e rrjetit, për t'u mundësuar një akses efektiv në rrjet, përfshirë, por pa kufizuar, kapacitetet teknike të kontraktuara dhe të disponueshme, në përputhje me informacionin konfidencial të përjashtimeve, të miratuar nga ERE;

- ë) prokuron energji për kryerjen e funksioneve të tij, sipas procedurave transparente, jodiskriminuese dhe në përputhje me tregun;
- f) ruan dhe vendos në dispozicion të autoriteteve përgjegjëse të gjithë informacionin e përmendur në nenin 48, të këtij ligji, për një periudhë pesëvjeçare. Ky informacion duhet të vendoset në dispozicion edhe të Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë;
- g) ndërmerr të gjithë hapat e nevojshëm që të drejtat e kapaciteteve të jenë lirisht të tregtueshme, duke marrë masa që ky proces të kryhet në mënyrë transparente dhe jodiskriminuese. ALBGAZ harton kontrata të harmonizuara të transportit dhe procedurat për tregun primar, me qëllim lehtësimin e tregut sekondar të kapaciteteve dhe pranimin e transferimit të të drejtave të kapaciteteve fillestare të njoftuara nga përdoruesit e sistemit. Këto kontrata të harmonizuara dhe procedura i njoftohen ERE-s;
- gj) ruan konfidencialitetin e çdo informacioni të ndjeshëm tregtar.

2. ALBGAZ ushtron veprimtarinë në përputhje me standardet minimale teknike të miratuara nga ministria, për mirëmbajtjen, zhvillimin, inspektimin teknik të sistemit të transmetimit të gazit natyror dhe kapacitetin ndërlidhës.

Në analizë të Kompetencave të Operatorit të Sistemit të Transmetimit të gazit natyror për dhënien dhe menaxhimin e aksesit të palëve të treta, si dhe operimin, mirëmbajtjen dhe zhvillimin e sistemit me qëllim përmbushjen afatgjatë të kërkesës nëpërmjet planifikimit të investimeve, ndërtimit dhe komisionimit e infrastrukturës përfshirë dhe procedurën e autorizimit vërehet se:

Në nenin 42, të ligjit nr. 102/2015, “Për sektorin e gazit natyror”, Operatori i Sistemit të Transmetimit duhet të sigurojë lidhjen me rrjetin e transmetimit mbi kushte jodiskriminuese.

1. OST-ja do të sigurojë akses të pakufizuar në sistemin e transmetimit, në përputhje me kushtet e përcaktuara në Kodin e Rrjetit të Transmetimit. Në këtë drejtim OST-ja:

- a) ofron shërbimet e saj në mënyrë jodiskriminuese për të gjithë përdoruesit e rrjetit;
- b) siguron shërbime të qëndrueshme dhe të pandërprera në hyrje të palëve të treta. Çmimi i kapacitetit në ndërprerje pasqyron dhe mundësinë e ndërprerjes;
- c) u ofron përdoruesve të rrjetit shërbime afatgjata dhe afatshkurtra.

2. Në lidhje me shkronjën “a”, të pikës 1, të këtij neni, kur OST-ja u ofron të njëjtin shërbimeteve të ndryshëm, atëherë duhet ta bëjë këtë sipas kritereve dhe

kushteve të njëjtkontraktuese, qoftë duke përdorur kontratat e harmonizuara të transportit dhe/ose në pajtim me Kodin e Rrjetit të Transmetimit, të miratuara nga ERE.

3. OST-ja publikon kushtet dhe detyrat e miratuara nga ERE, përfshirë rregullat dhe tarifatat për sigurimin e aksesit të palëve të treta në sistemin e transmetimit. Këto kushte dhe detyrime zbatohen në mënyrë jodiskriminuese për të gjithë klientët.

4. Aksesit i shërbimeve të palëve të treta mund të jepet përkundrejt garancive të përshtatshme nga përdoruesit e rrjetit, në lidhje me aftësinë kreditore të shfrytëzuesve. Të tilla garanci nuk duhet të përbëjnë pengesa të panevojshme për hyrjen në treg dhe do të jenë jodiskriminuese, transparente dhe proporcionale.

5. Kontratat e transportit të nënshkruara me data jostandarde fillimi ose me një kohëzgjatje më të shkurtër se një kontratë standarde vjetore e transportit, nuk do të rezultojnë në tarifa arbitrarisht më të larta apo më të ulëta dhe nuk do të pasqyrojnë vlerën e tregut të shërbimit, sipas parimeve të përcaktuara në pikën 1, të nenit 33, të këtij ligji.

6. Lidhja e kontratave afatgjata lejohet për aq sa ato janë në përputhje me legjislacionin e konkurrencës, në përputhje me parashikimet e Traktatit për krijimin e Komunitetit të Energjisë.

7. OST-ja me qëllim përmbushjen e funksioneve të saj, nëse është e nevojshme, hyn në marrëveshje dhe/ose kushte të tjera bashkëpunimi për pasjen e aksesit në sistemet e transmetimit të vendeve fqinje.

Lidhur me mbështetjen dhe informacionin nga pronari i Operatorit të Sistemit të Transmetimit të gazit natyror për përmbushjen e detyrave; financimin ose miratimin e financimeve të investimeve të miratuara nga rregullatori; mbulimin e detyrimeve për asetet e rrjetit; sigurimin e garancive për të lehtësuar/mundësuar financimin e zgjerimit të rrjetit;rezulton se sipas ligjit nr. 9901, datë 14.4.2008, “Për tregtarët dhe shoqëritë tregtare”, neni 135, pika 2, gërmat “dh”, “e”, “ë”, “f”, “g”...:

Asambleja e përgjithshme e shoqërisë merr vendime për çështjet e mëposhtme të shoqërisë:

- dh) miratimin e pasqyrave financiare vjetore dhe të raporteve të ecurisë së veprimtarisë;
- e) shpërndarjen e fitimeve vjetore;
- ë) zmadhimin ose zvogëlimin e kapitalit të regjistruar;
- f) pjesëtimin e aksioneve dhe anulimin e tyre;
- g) ndryshime në të drejtat, që lidhen me aksione të llojeve e kategorive të veçanta;

Në përputhje me parashikimet e Statutit të ALBGAZ sh.a., neni 13, Asambleja e Përgjithshme (pra, pronari i ALBGAZ sh.a.), merr çdo vendim që ka në kompetencë

sipas parashikimeve të ligjit nr. 9901, datë 14.4.2008, “Për tregtarët dhe shoqëritë tregtare”.

Miratimet e mësipërme rezultojnë të jenë marrë sipas:

- Letër nr. 536/1 prot., datë 5.2.2016, i ministrit të MZHETTS-së “Miratim i programit ekonomik të shoqërisë për vitin 2016”.

Siç është shpjeguar deri me tani rezulton që Albgaz ka të gjithë mbështetjen e nevojshme nga pronari I saj, për të përmbushur detyrimet; financimin dhe miratimin e financimit të investimeve të miratuar nga rregullatori; mbulimin e përgjegjësive për asetet e rrjetit; duke siguruar garancitë për të lehtësuar /mundësuar financimin e shtimit të rrjetit;

- Shkresa zyrtare e përmendur më lart është dokument që e vërtetonë këtë mbështetje.

Sipas Pyetesorit përfshire në rregulloren e sipercituar të miratuar nga ERE, me vendimin nr. 100, datë 05.08.2015 dhe ndryshuar me vendimin nr. 129, datë 31.10.2015, Rregullat për certifikimin e Operatorit të Kombinuar për gazin natyror” kërkohet pasja e aseteve të nevojshme në pronësinë e Operatorit të Sistemit të Transmetimit të gazit natyror, pajisjeve, stafit të punësuar, si dhe të një identiteti komercial të qartë dhe të dallueshëm nga operatorët e tjerë;

Lidhur me këtë kërkesë të rregullores në përputhje me sa depozituar nga Albgaz sh.a. në aplikimin për certifikim rezulton se Albgaz sh.a. ka në pronësi të gjitha tubacionet si vijon :

Nr	Magjist ralet	Gjate si km	Diame tri Φ inc	Presio ni Projek tuar bar	Presion i Pranua r bar	Pres ioni Fakt ik bar	Debit I Projekt uar Nm3/d ite	Debi ti Pran uar Nm3 /dite	Debit i Fakti k Nm3 /dite
1	Divjak e - Bubulli me	23	12-8-4	40	8	4-4.5	2300000	8700 0	5000
2	Bubulli me- Fier	14	12	40	8	4.5	2300000	8700 0	5000
3	Povelc e -Fier	17.3	9.1	40	10	4.5	1200000	1150 0	3000

4	Frakull -Fier	7	6	40	10	3-4.5	760000	1770 0	5000
5	Cakran - ballsh	5.5	10	40	15	3-4.5	300000	4000 0	5000
6	Delvin e- Ballsh	101	6	40	15	6.5	110000	6300 0	18000 - 20000
7	Ballsh Fier	24	12	40	10	4	2900000	2800 0	12000
8	Ballsh - Elbasa n	84	12	40	20	-	1700000	-	Demt uar

dhe asetet sipas VKM 848.

Kapitali fillestar për krijimin e shoqërisë “Albgaz” sh.a., të jetë 359 068 000 (treqind e pesëdhjetë e nëntë milionë e gjashtëdhjetë e tetë mijë) lekë. Kjo vlerë e kapitalit fillestar përfaqëson vlerën me të cilën do të zvogëlohet kapitali i shoqërisë “Albpetrol” sh.a., pas shkëputjes së njësisë së gazit, në përputhje me urdhërin nr. 550/3, datë 5.5.2016, të ministrit të Zhvillimit Ekonomik, Turizmit, Tregtisë dhe Sipërmarrjes, “Për sistemimin e kapitalit të Albpetrol sh.a.”

Albgaz sh.a. ushtron veprimtarinë në kuadër të Rregulloreve, udhëzuesit, manualeve që lidhen me organizimin, operimin, aktivitetin apo nënkontraktimin e shërbimeve, të cilat përfshijnë: a) statuti; b) rregullore e funksionimit Albgaz sh.a.; c) Kodi i Etikës; d) pershkrimet e punes; e) kontratat e punesimit; f) kontratat tregtare; g) rregullat teknike te gazit.

Rezulton se Albgaz sh.a. dhe Albpetrol sh.a. kanë logot dhe emërtimet të ndara dhe qartësisht të dallueshme nga njëra tjetra. Secila prej kompanive ka, gjithashtu, numrin unik të identifikimit (VAT & NUIS number) në sistem.

Organizimi sipas formave ligjore të përcaktuara nga neni 1 i direktivës 68/151/EEC dhe kuadrit ligjor në fuqi;

Emri i kompanisë: “Albgaz” sh.a., NIPT-i përkatës L71306034U, me kapital 100% shtetëror me aksioner të vetëm Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Turizmit, Tregtisë dhe Sipërmarrjes. Kapitali është 359 068 000 (treqind e pesëdhjetë e nëntë milionë e gjashtëdhjetë e tetë mijë) lekë, numri I aksioneve 359,068, vlera nominale 1 000.

Sistemet IT, godinat ku ushtrohet aktiviteti i Albgaz Sh.a sistemeve të sigurisë dhe aksesit nuk mund të bashkë-shfrytëzohen me ndërmarrje/sipërmarrje të prodhimit apo të furnizimit të integruara vertikalisht apo të kontraktojë të njëjtët ofrues të këtyre shërbimeve;

Sipas Pyetesorit ne rregulloren e miratuar me vendimin e ERE-s nr. 100, datë 05.08.2015 dhe ndryshuar me vendimin nr. 129, datë 31.10.2015 rregullat “Për certifikimin e Operatorit të Kombinuar për gazin natyror”

Përbërja dhe kompetencat e Bordit Mbikëqyrës;

Në përputhje me dokumentacionin e dorëzuar sipas nenit 17 të statutit të Albgaz Sh.a.

1 Këshilli Mbikëqyrës përbëhet nga 6 (gjashtë) anëtarë, të cilët emërohen nga Asambleja e Përgjithshme.

Lista e anëtarëve të organeve kolegjiale të subjektit (bordit mbikëqyrës dhe/ose bordit drejtues) aplikues dhe të aktiviteteve të energjisë rezulton: Anëtarët e Këshillit Mbikëqyrës të Albgaz sh.a., sipas urdhrorit të Ministrisë së Zhvillimit Ekonomik, Turizmit, Tregtisë reflektuar ne ekstraktin QKB janë përcaktuar anëtarët e Këshillit Mbikëqyrës.

Në përputhje me parashikimet e nenit 17 të Statutit të Albgaz Sha, Këshilli Mbikëqyrës i Albgaz Sh.a, ka këto kompetenca: Këshilli Mbikëqyrës emëron administratorin e shoqërisë.

Këshilli mbikëqyrës në cilësinë e organit mbikëqyrës, këqyr vënien në zbatim të Politikave tregtare të shoqërisë dhe përputhjen e tyre me ligjin dhe statutin. Ai ka në kompetencë:

1 Këshilli Mbikëqyrës përbëhet nga 6 (gjashtë) anëtarë, të cilët emërohen nga Asambleja e Përgjithshme.

17.2 Anëtarët e Këshillit Mbikëqyrës e mbajnë këtë pozicion për një periudhë prej tre vjetësh, në përfundim të së cilës ata mund të ri-emërohen.

17.3 Anëtarët e Këshillit Mbikëqyrës janë individë, të cilët duhet të jenë të pavarur dhe të ndryshëm nga administratorët e shoqërisë, administratorët e shoqërive të tjera të të njëjtit grup, si dhe personat e lidhur me personat e mësipërm. Anëtarë të pavarur të Këshillit Mbikëqyrës vlerësohen personat, të cilët nuk kanë konflikt interesash apo anëtarësie, sipas përcaktimeve të pikës 3 të nenit 13 dhe te pikës 3 te nenit 167 të Ligjit **për Shoqëritë Tregtare**. Çdo emërim, i bërë në kundërshtim me këto parashikime, është absolutisht i pavlefshëm. Anëtarët e Këshillit Mbikëqyrës detyrohen të informojnë menjëherë shoqërinë për çdo konflikt interesi, e anëtarësie në këshillat e shoqërive të tjera.

- 17.4 Çdo vend i mbetur vakant në Këshillin Mbikëqyrës si pasojë e dorëheqjes, shkarkimit, paaftësisë apo vdekjes, do të plotësohet nga një anëtar i ri i emëruar me vendim të Asamblesë së Përgjithshme. Anëtari i ri do të mbetet në detyrë deri në përfundimin e mandatit të anëtarit të zëvendësuar.
- 17.5 Këshilli Mbikëqyrës zgjedh Kryetarin ndërmjet anëtarëve të tij si dhe sekretarin e Këshillit Mbikëqyrës.
- 17.6 Përveç sa përcaktohet në këtë Nen, anëtarët e Këshillit Mbikëqyrës duhet të plotësojnë kushtet, detyrimet, përgjegjësitë dhe kriteret e parashikuara në nenet 163 nga (1) në (3) dhe 167 i Ligjit për Shoqëritë Tregtare.

Në përputhje me parashikimet e nenit 16 të Statutit të Albgaz Sh.a. , Këshilli Mbikëqyrës i Albgaz, ka kompetenca të :

- a. Thërrasë Asamblenë e Përgjithshme sa herë kjo konsiderohet e nevojshme për interesat e Shoqërisë dhe menjëherë pas verifikimit të rrethanave të parashikuara nga pikat 3, 4 dhe 5 të nenit 136 të Ligjit për Shoqëritë Tregtare;
- b. Sigurojë që Shoqëria zbaton ligjet dhe standardet e zbatueshme të kontabilitetit;
- c. Shqyrtojë librat e Shoqërisë, dokumentet dhe asetet;
- d. Sigurojë që pasqyrat vjetore të kontabilitetit dhe raporti i performancës së Shoqërisë të përgatiten në mënyrë të rregullt nga Administratori, dhe që ky i fundit të përmbushë çdo detyrim tjetër ligjor apo statutor për raportim apo publikim. Këto dokumente duhen miratuar e nënshkruar nga të gjithë anëtarët e Këshillit Mbikëqyrës, për t'i paraqitur në Asamblenë e Përgjithshme së bashku me një raport të Këshillit Mbikëqyrës në lidhje me arsyet e miratimit dhe një përshtkrim të mënyrave se si është monitoruar administrimi gjatë vitit financiar; dhe
- e. Sigurojë që auditimi i librave dhe i regjistrave të kryhet të paktën çdo vit nga një ekspert kontabël i pavarur dhe që raporti i auditorit drejtuar Asamblesë së Përgjithshme t'i jetë vënë në dispozicion çdo anëtarit të Këshillit Mbikëqyrës. Raporti i Këshillit sipas gërmës së mëparshme (d) duhet të përmbajë gjithashtu mendimin e Këshillit mbi raportin e auditimit.
- f. Të krijojë komitete të përhershme apo të posaçme, për çështje të ndryshme operationale të shoqërisë;

- g. Të krijojë komitetin e posacëm të auditimit të brendshëm, në të cilin bëjnë pjesë jo më pak se 3 anëtarëve të Këshillit Mbikqyrës;
- h. Të kërkojë informacion dhe të iniciojë procese llogaridhënie për cdo rast që e sheh të arsyeshme lidhur me vendimet e marra nga Administratori, ose aktivitetin e shoqërisë apo divizioneve e departamenteve te tjera te saj.
- i. Të miratojë strukturën organizative dhe strukturën e personelit të Shoqërisë, si dhe ndryshimin e tyre;
- j. Të emërojë dhe të lirojë nga detyra Administratorin e Shoqërisë.
- k. Të miratojë strukturën e drejtorisë se auditit te brendshëm, të shoqërisë dhe të emërojë drejtorin e anëtarët e saj.
- l. Të miratojë planin vjetor të investimeve, përfshirë marrëveshjet në lidhje me kapacitetet e interkonjeksionit ndërkufitar, shërbimet e transmetimit, depozitimit dhe të impianteve apo të shpërndarjes së gazit natyror.
- m. Të miratojë hyrjen në një marrëveshjeje huaje apo kredie (të marra apo të dhëna), ose krijime të tjera (apo marrëveshje për krijim) të një borxhi të Shoqërisë deri në shumën prej 10.000.000 EURO;
- n. Të japë miratimin paraprak për blerjen e asetëve të paluajtshme mbi vlerën 100.000 Euro.
- o. Të miratojë paraprakisht shitjen apo cdo formë disponimi të asetëve të paluajtshme të Shoqërisë me vlerë nga 50.000 deri 100.000 EURO, dhe të kërkojë paraprakisht miratimin e Asamblesë për vlera më të mëdha se 100.000 EURO.
- p. Të miratojë paraprakisht shitjen e asetëve te luajtshme në rast se vlera e nje kontrate është nga 50.000 deri 100.000 EURO, ose nëse vlera kumulative e këtyre kontratave është nga 250.000 deri 500.000 EURO brenda një viti financiar.
- q. Të miratoj paraprakisht ndryshimet në planin financiar të Shoqërisë me kërkes nga Administratori dhe të marri aprovimin nga Asambleja për ndryshimet që janë me të larta se 25% (njëzet e pesë përqind) e vlerës fillestare të planit financiar të vitit ushtrimor.
- r. Të miratoj paraprakisht ndryshimet në planin financiar të Shoqërisë me kërkes nga Administratori kur ka ndryshim te vlerës fillestare më pak se 25% (njëzet e pesë përqind).
- s. Të miratoj paraprakisht propozimet e Administratorit per donacione, sponsorizime, financimin e projekteve sociale, kulturore dhe

bamirësie.

Sipas pyetesorit në rregulloren e miratuar me vendimin e ERE-s nr. 100, datë 05.08.2015 dhe ndryshuar me vendimin nr. 129, date 31.10.2015 rregullat “Për certifikimin e Operatorit të Kombinuar për gazin natyror”

Pavarësia e menaxhimit dhe stafit të Operatorit të Sistemit të Transmetimit të gazit natyror bazuar në kompetencat e Bordit Mbikëqyrës të Albgaz Sh.a në lidhje me rekrutimin, kompensimin dhe përfundimin e marrëdhënieve për drejtuesit ekzekutivë apo administratën pasi ka njoftuar rregullatorin mbi procedurat që rregullojnë çështjet e mësipërme dhe nëse ky i fundit nuk ka paraqitur objeksione;

Në përputhje me parashikimet e Statutit të Albgaz Sh.a (neni 16, pika j), Këshilli Mbikëqyrës i Albgaz Sh.a emëron administratorin e shoqërisë. Në mbështetje të ligjit nr. 9901, datë 14.4.2008, “Për tregtarët dhe Shoqëritë Tregtare”, të ndryshuar, ligjit nr. 7961, datë 12.7.1995, “Kodi i Punës i Republikës së Shqipërisë”, ndryshuar, VKM nr. 642, datë 11.10.2005, “Për këshillat mbikëqyrës të shoqërive anonime shtetërore”, udhëzimit nr. 318, datë 8.4.2009, “Për emërimin, funksionimin dhe shpërblimin e Këshillit Mbikëqyrës në shoqëritë anonime shtetërore”, lidhet midis Këshillit Mbikëqyrës dhe administratorit, kontrata e administrimit të shoqërisë.

Aktualisht si rezultat i ndryshimit të bërë me ligjin nr. 8/2016, “Për një shtesë dhe ndryshim në ligjin nr. 7926, datë 20.4.1995, “Për transformimin e ndërmarrjeve shtetërore në shoqëri tregtare”, të ndryshuar, neni 1, në fund të fjalisë së parë, shtohet fjalia me këtë përmbajtje, në të cilën është parashikuar se: “Ushtrimi i së drejtës së përfaqësuesit të pronarit të pronës shtetërore, përfshirë edhe të drejtën e emërimit të anëtarëve të këshillave mbikëqyrës, në shoqëritë e gazit natyror bëhet në përputhje me përcaktimet e ligjit nr. 102/2015, “Për sektorin e gazit natyror”.

Shoqëria ka depozituar në ERE deklaratat e anëtarëve të zgjedhur të këshillit mbikëqyrës të shoqërisë, nënshkruar në datë 18.02.2017 në të cilat shprehen qartësisht në lidhje me mungesën e plotë të çfarëdo lloj forme lidhjeje, interesi apo ndikimi me shoqëri të tjera tregtare të cilat ushtrojnë aktivitet prodhimin, shpërndarjen dhe/ose furnizimin me gaz natyror.

Me vendimin nr. 2 datë 05.01.2017, të Këshillit Mbikëqyrës të Albgaz sh.a., “Për emërimin e administratorit të Albgaz sh.a.” dhe marrëdhëniet financiare është emëruar administratori dhe është lidhur kontrata e administrimit të shoqërisë.

Nëpërmjet deklaratës së depozituar për procesin e certifikimit, është deklaruar nga administratori se është në dijeni të kërkesave dhe ndalimeve të përcaktuara në nenin 36 të ligjit nr. 102/2015, “Për sektorin e gazit natyror” dhe neneve 8 dhe 9, të rregullores së miratuar me vendimin e ERE-s nr. 100, datë 05.08.2015 dhe ndryshuar me vendimin nr. 129, date 31.10.2015 rregullat “Per certifikimin e Operatorit te Kombinuar per gazin natyror” dhe në përputhje me to deklarën se, nuk merr pjesë në aktivitetet e shoqërive elektroenergjetike dhe hidrokarbure që kanë lidhje me prodhimin, shpërndarjen dhe ose/ose furnizimin me gaz natyror dhe energji elektrike. Kjo deklaratë është plotësuar edhe nga punonjësit në nivel drejtorësh në shoqëri ku të gjithë kanë deklaruar se nuk marrin pjesë në aktivitetet e shoqërive elektroenergjetike që kanë lidhje me prodhimin, shpërndarjen dhe/ose furnizimin me gaz natyror.

Për sa i përket përfundimit të marrëdhënieve të punës, në kontratë janë parashikuar rrethanat e përfundimit të punës. Për sa u përket të gjithë punonjësve të shoqërisë Albgaz sh.a. rezulton se marrja në punë, bëhet sipas kriterëve të punësimit në Albgaz sh.a., kriterë këto të propozuara nga administratori i shoqërisë dhe të miratuara nga Këshilli Mbikëqyrës i saj.

Kontrata tip e punës ka si bazë ligjore ligjin nr. 7961, datë 12.7.1995, “Kodi i Punës i Republikës së Shqipërisë” i ndryshuar, legjislacionin për sigurimet shoqërore, legjislacionin për tatimin mbi të ardhurat, aktet e funksionimit të shoqërisë ku hyjnë, rregullorja e funksionimit të shoqërisë, rregullat e punës dhe sigurimit teknik dhe Kodi i Etikës. Përcaktimi i pagave bëhet sipas strukturës së pagave dhe udhëzimit mbi aplikimin e tyre në Albgaz sh.a., e propozuar nga administratori i shoqërisë dhe miratuar nga Këshilli Mbikëqyrës dhe Asambleja e Aksionerëve të shoqërisë. Punëmarrësi duhet të kryejë në mënyrë të ndërgjegjshme, me cilësi dhe efektivitet, të gjitha detyrat që i jepen nga eprorët, të zhvillojë dhe mbrojë interesat e punëdhënësit dhe të shmangë gjithçka që mund t'i vërë ato në rrezik. Disa nga të drejtat dhe detyrat e punonjësve janë: Duhet të mbajë një disiplinë të lartë në punë në çdo drejtim, duhet të mbajë dhe të ruajë konfidencialitetin për çdo informacion mbi ose në lidhje me punëdhënësin, është plotësisht në dijeni dhe bie dakord që gjatë punësimit të tij duhet të mbajë parasysh dhe të zbatojë të gjitha standardet, politikat, procedurat dhe rregullat e funksionimit apo të brendshme që janë në fuqi apo mund të vendosen nga punëdhënësi kohë pas kohe etj.

Për sa i përket përfundimit të marrëdhënieve të punës në kontratën individuale tip, janë parashikuar rrethana dhe procedurat përkatëse mbi, “Masat disiplinore dhe zgjidhja e kontratës”. Këto procedura garantojnë që për zgjidhjen e kontratës së punës, punëdhënësi respekton dhe zbaton të gjitha rregullat dhe procedurat e parashikuara

në legjislacionin shqiptar të punës. Në kodin e etikës qartësisht janë të përcaktuara parimet e ushtrimit të detyrës nga punonjësi i Albgaz sh.a. i cili përfshin ndër të tjera, detyrimin e punonjësit për të mbrojtur me besnikëri interesat e ligjshme të shoqërisë Albgaz sh.a.; në kryerjen e detyrave duhet të jetë i ndershëm, efikas, duke pasur parasysh vetëm interesin e shoqërisë, respektimin e drejtuesve, punonjësve të tjerë, shëndetin dhe sigurinë në punë; të mos përfitojë në mënyrë të padrejtë nëpërmjet manipulimit, fshehjes dhe abuzimit të informacionit që ka, në dëm të një personi ose shoqërie tjetër; të mos kërkojë e as të mos pranojë, nga askush si shpërblim para ose sende me vlerë, për kryerjen e detyrave të tij; të ruajë konfidencialitetin e informacionit edhe pas largimit nga shoqëria, sipas përcaktimeve ligjore;

Po ashtu janë përcaktuar edhe rrethanat e konfliktit të interesit nga punonjësi i Albgaz sh.a., veprimtarive të jashtme të punonjësit të Albgaz sh.a., përdorimit dhe përhapjes së informacioneve konfidenciale.

Për sa i përket konfliktit të interesave të punonjësve neni 1.8 “Konflikti i interesit” të Kodit të Sjelljes së Albgaz sh.a., është parashikuar se kush do të konsiderohet konflikt, cilat janë rastet dhe si do të trajtohen ato. Për më tepër :

Punonjësit e ALBGAZ sh.a. nuk duhet të krijojnë situata të tilla ku shërbimi ndaj një klienti është në konflikt me shërbimin që i ofrohet një klienti tjetër, apo kur interesi i vetë punonjësit është në konflikt me shërbimin ndaj klientit.

Punonjësit e ALBGAZ sh.a. duhet të sigurohen se interesat e tyre personale nuk bien në konflikt me detyrat ndaj ALBGAZ sh.a. ose detyrimeve të ALBGAZ sh.a. ndaj klientëve. Nëse ka dyshime mbi një rrethanë që mund të sjellë konflikt interesi, duhet të këshillohen me drejtuesin apo me Drejtorin e Departamentit para se të ndërmerren veprime të mëtejshme.

Punonjësit duhet të deklarojnë me shkrim në Drejtorinë e Burimeve Njerëzore natyrën dhe shkallën e interesit material dhe marrëdhënieve të përfitimit material kur:

- a) ai është palë në një kontratë të propozuar apo të përfunduar ose një marrëdhënie përfitimi material; dhe
- b) ai ka përfitim material ose është në një marrëdhënie përfitimi me çdo person që është palë në një kontratë të mbyllur apo të propozuar me ALBGAZ sh.a.

Nëse punonjësi ka marrëdhënie private biznesi dhe lidhje personale me klientët e

ALBGAZ sh.a., furnitorë të tjerë, që bëjnë biznes me ALBGAZ sh.a., ai nuk duhet të kërkojë favore të veçanta duke ju referuar marrëdhënieve të tij me ALBGAZ sh.a.

- Për të shmangur konfliktin e interesit dhe rrezikun e përdorimit të gabuar të informacionit, është e nevojshme që punonjësit të këshillohen me drejtuesit e shoqërisë dhe autoritetin përgjegjës për parandalimin e konfliktit të interesave të Albgaz sh.a.

- Këto raste do të trajtohen sipas ligjit nr. 9367, datë 7.4.2005, “Për parandalimin e konfliktit të interesave në ushtrimin e funksioneve publike” (i ndryshuar); ligjit nr. 9049, datë 10.4.2003, “Për deklarimin dhe kontrollin e pasurive, të detyrimeve financiare të të zgjedhurve dhe të disa nëpunësve publikë” (i ndryshuar), akteve nënligjore përkatëse dalë në zbatim të tyre, si dhe rregullores së brendshme të Shoqërisë.

Këto përcaktime janë parashikuar në nenin 16.8 “Konflikti i interesave” të Kodit të Sjelljes së Albgaz sh.a.

Po kështu për sa u përket veprimtarive të jashtme të punonjësit të Albgaz sh.a., në nenin 16.20, të Kodit të Etikës, është parashikuar se:

Një punonjës i ALBGAZ mund të ndërmarrë një shërbim publik, që nuk vë në dyshim karakterin e pavarur të ALBGAZ, si për shembull shërbim në një këshill arsimor, bashkiak, organizatë bamirëse, ose këshill drejtues të një universiteti.

Për sa i përket përfitimit financiar, direkt apo indirekt nga shoqëritë e integruara vertikalisht, deri në këtë moment, të vetmet parashikime janë ato të përcaktuara në kontratën tip të punës dhe Kodin e Sjelljes në Albgaz sh.a. Për më tepër, ish-shoqërië e integruara vertikalisht në sistemin hidrokarbur shqiptar janë shoqëri shtetërore ku 100% e pronësisë është e shtetit, pra mundësia e përfitimit si rezultat i pronësisë, është zero. Po kështu edhe për sa i përket përfitimit prej mundësisë së punësimit edhe ajo është e pamundur në kushtet aktuale, edhe kjo si rezultat i faktit që janë shoqëri shtetërore, mënyra e organizimit të punës, oraret e punës të cilat duke ju referuar përcaktimeve në Kodin e Punës, rrjedhimisht e bëjnë të pamundur dypunësimin e punonjësve.

Referuar ligjit nr. 102/2015, “Për sektorin e gazit natyror”, neni 4, përkufizime, aplikuesi nuk rezulton të jetë një kompani e organizuar vertikalisht. Specifikisht, “Shoqëri e integruar vertikalisht” është një shoqëri ose grup shoqërisht të licencuara në sektorin e gazit natyror, ku i njëjti person ose personat, ushtrojnë kontroll mbi këto shoqëri në mënyrë të drejtpërdrejtë ose të tërthortë dhe ku shoqëria ose grupi i shoqërive, kryejnë të paktën një prej veprimtarive të transmetimit ose shpërndarjes, si dhe të paktën një prej veprimtarive të prodhimit ose furnizimit me gaz natyror, kërkesa e neni 36 për ndarjen e pronësisë së Albgaz Sh.a është realizuar nëpërmjet VKM-së nr.

848, datë 7.12.2016, “Për krijimin e shoqërisë Albgaz Sha dhe përcaktimin e autoritetit publik që përfaqëson shtetin si pronar të shoqërive të sektorit të gazit natyror”.

- Për efekt të këtij aplikimi nga Albgaz sh.a., bashkë me kërkesën me shkrim për certifikim janë depozituar dokumentet e parashikuara në nenet 8 dhe 9 të rregullave Miratuar me vendimin e Bordit të ERE nr. 100, datë 05.08.2015 dhe ndryshuar me vendimin nr. 129, datë 31.10.2015, .

- Të gjitha dokumentet, të dhënat dhe informacioni i kërkuar sipas nenit 9 të rregullores, janë paraqitur në ERE në gjuhën shqipe dhe atë angleze, me shkrim dhe në mënyrë elektronike.

ERE ruan konfidencialitetin e informacionit të ndjeshëm tregtar, por mund të kërkojë nga Albgaz Sh.a çdo informacion të nevojshëm për qëllim të certifikimit, sipas nenit 17 ligjit nr. 102/2015, “Për sektorin e gazit natyror”.

- Neni 9, i vendimit të Këshillit Ministerial nr. D/2011/02/MC-EnC, neni 58, pika 6, e ligjit 102/2015, “Për sektorin e gazit natyror”, parashikon që ERE, duhet të vërë në dijeni Sekretariatit e Komunitetit të Energjisë për vendimin e shprehur apo të pashprehur me fjalë për certifikimin e operatorit të sistemit të transmetimit.

Referuar kërkesës për certifikim si dhe analizës dhe vlerësimit të dokumentacionit të depozituar, për këte qëllim nga Albgaz Sh.a në ERE, Bordi në mbështetje të neneve: neni 16; neni 37, 50, 59, 68, dhe 80 të Ligjit Nr. 102/2015 “Për Sektorin e Gazit Natyror”, vendimit të Këshillit Ministerial nr. Directive 2009-73-EC, Traktatit të Komunitetit të Energjisë, Rregullores EC Nr. 715/2009 si dhe nenit 5, 6, 7, 8, 9, 10 të “Rregullat për Çertifikimin e Operatorit të Sistemit të Transmetimit të Gazit Natyror”, Miratuar me vendimin nr. 100, datë 05.08.2015 dhe ndryshuar me vendimin nr. 129, datë 31.10.2015 ERE-s vendimit të Këshillit Ministerial nr. D/2011/02/MC-EnC, Traktatit të Komunitetit të Energjisë, të ratifikuar me ligjin nr. 9501, datë 3.4.2006, neni 19, pika 1, germa “b”, të rregullores “Për organizimin, funksionimin dhe procedurat e ERE-s”, miratuar me vendimin e Bordit të ERE-s nr. 96, datë 17.6.2016, në mbledhjen e tij të datës 02.03.2017 , mbasi shqyrtoi relacionin e përgatitur nga drejtoritë teknike, mbi aplikimin e Albgaz sh.a., për certifikimin në aktivitetin e transmetimit të gazit natyror, Bordi ka marrë vendimin nr.35 datë 02.03.2017, dhe ka vendosur të fillojë procedurat për shqyrtimin e aplikimit për certifikimin në aktivitetin e transmetimit të gazit natyror të ALBGAZ sh.a.

- **Në nenin 80, ligji nr. 102/2015, “Për sektorin e gazit natyror”** ka përcaktuar se **Operatori i Kombinuar** i Gazit natyror ushtron veprimtarinë e tij i ndarë nga aktivitetet e tjera në sektorin e gazit natyror, si prodhimi, tregtimi dhe furnizimi me gaz natyror, në përputhje me parimet dhe kërkesat e përcaktuara në këtë ligj.

Në përmbushje të këtij detyrimi shoqëria albgaz sh.a. ka depozituar në ERE kopje të statutit të shoqërisë në të cilin në nenin 3 pikat 3.1.5 , 3.1.8, 3.2 ka parashikuar aktivitetet e lejuara për tu ushtruar në funksion të licencës. Objekti kryesor i aktivitetit të Shoqërisë është të ofrojë gaz natyror nëpërmjet rrjetit të trasmetimit, shpërndarjes, depozitimit dhe të impiantit të gazit natyror. Shoqëria realizon objektin e veprimtarisë së saj sipas Ligjit nr. 102/2015, “Për Sektorin e Gazit Natyror”, me konkretisht kryerja e veprimtarive të nevojshme dhe të drejtpërdrejta të lidhura me operimin dhe funksionimin e rrjetit të trasmetimit, rrjetit të shpërndarjes, hapësirave të depozitimit në përputhje me legjislacionin në fuqi dhe licencën e akorduar

Shoqëria aplikuese, Albgaz sh.a., në vijim të zbatimit të të gjitha kërkesave për ndarjen e aktivitetit të gazit natyror, ka paraqitur në ERE listën e dokumenteve, të dhënave dhe informacioneve që duhet të paraqiten nga një shoqëri, e cila aplikon për t’u caktuar dhe certifikuar si **Operator i Kombinuar në Shqipëri**. Për efekt të këtij aplikimi janë depozituar dokumentet si vijon:

a) Kërkesa me shkrim për certifikimin e Operatorit të Kombinuar për gazin natyror;

b) Dokumentet, të dhënat dhe informacionet e përmendura në neni 8 dhe 9 , kapitullin III të rregullores,.

Ne përputhje me ligjin nr. 102/2015 Per sektorin e gazit natyror OST-ja krijon një program të përputhshmërisë, në të cilin përcaktohen masat e nevojshme për garantimin e sjelljes jodiskriminuese, i cili miratohet nga ERE, si dhe metodën për monitorimin e përputhshmërisë me këtë program. Programi i përputhshmërisë përcakton detyrimet e veçanta për të punësuarit e OST-së, me qëllim plotësimin e këtyre objektivave. Përputhshmëria me programin monitorohet në mënyrë të pavarur nga një zyrtar i përputhshmërisë.

2. Zyrtari i përputhshmërisë emërohet nga këshilli mbikëqyrës ose, nëse një organ i tillë nuk është formuar, nga organi kolektiv i menaxhimit të OST-së, pas miratimit paraprak nga ERE. ERE mund të refuzojë miratimin e zyrtarit të përputhshmërisë vetëm për arsye të mungesës së pavarësisë apo kapaciteteve profesionale. Zyrtari i përputhshmërisë mund të jetë një person fizik ose juridik, i pavarur në punën dhe veprimet e tij ose të saj.

3. ERE miraton kriteret dhe detyrat për pozicionin e zyrtarit të përputhshmërisë, si dhe afatin e qëndrimit në detyrë. Me vendimet e Bordit te ERE nr 78 date 26.05.2017 u miratua e Kontratës për Ofrimin e Shërbimeve të Zyrtarit të Përputhshmërisë ne sektorin e gazit natyror dhe me vendimin nr 77 date

26.05.2017 miratoi Programin e përputhshmërisë i operatorit të sistemit të transmetimit për gazin natyror.

Për gjithë sa më sipër, Bordi i ERE-s

VENDOSI:

1. Miratimin paraprak të certifikimit të **Operatorit të Kombinuar të gazit natyror** Albgaz sh.a. në përputhje me nenet 37, 50, 59, 68, dhe 80 të ligjit nr. 102/2015, “Për sektorin e gazit natyror” dhe nenin 9, pika 6, të direktivës 73/2009 EC.
2. Brenda 3 muajve pas miratimit të Vendimit të Certifikimit, ALBGAZ sh.a të caktojë Zyrtarin e Përputhshmërisë subjekt i miratimit nga ERE, si dhe duhet që të hartojë dhe t'i dorëzojë ERE-s, Raportin e përcaktuar sipas Programit të Përputhshmërisë rregullatore jo më vonë se 12 muaj nga miratimit të Vendimit të Certifikimit, të ALBGAZ sh.a , konform përcaktimeve të nenit 21 të Direktivës nr.73/2009 te Komisionit European mbi rregullat për tregun e gazit natyror dhe nenit 47 të të ligjit nr. 102/2015, “Për sektorin e gazit natyror”.
3. T'i përcjellë këtë vendim Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë, për opinion, ashtu siç përcaktohet në nenin 37, të ligjit nr. 102/2015, “Për sektorin e gazit natyror”.
4. T'i përcjellë këtë vendim Ministrisë së Zhvillimit Ekonomik, Tregtisë, Turizmit dhe Sipërmarrjes, Ministrisë së Energjisë dhe Industrisë dhe Autoritetit të Konkurrencës.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Ky vendim botohet në Fletoren Zyrtare.